

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 68 • junij 2018 • letnik XV • ISSN -1581-7156

Z obiska beltinske občinske delegacije na Poljskem

Gasilsko tekmovanje GZ Beltinci v Lipovcih

Obisk vrtca Melinci pri županu Občine Beltinci

Leteči cilj 25. kolesarske dirke po Sloveniji v Beltincih

Proslava ob dnevu državnosti

Spoštovane občanke in občani,

mesec junij je tisti, ko se vrstijo razni zaključki. V vrtcih se poslavljajo mini maturanti, ki bodo jeseni sedli v šolske klopi. Poslovili so se devetošolci, ki jih prav tako čaka sprememba učnega okolja, zaključujejo osnovnošolci. Srednješolska matura je v zaključni fazi, ostali srednješolci prav tako zaključujejo šolsko leto. Zaključujemo prvo polletje leta 2018. Pred nami je vroče poletje, vsaj upamo tako, obenem pa se veselimo dopustniških dni. Verjamem, da imamo že vsi izbrane in izdelane načrte za dopust, bodisi odpotovati nekam bodisi preživeti dopust v domačem okolju. Kjerkoli že preživljamo proste dni, naj bodo to res dnevi oddiha in sprostitve.

Pogled v naravo nam pove, da je prišel čas žetve. Žitna polja so se obarvala z rumeno barvo zrelega klasja, nekatere poljščine se že žanjejo. S tem pa se povečuje število kmetijskih strojev na naših cestah, ki so nekoliko počasnejši, kot naši avtomobili. Vse uporabnike

cest prosim, da smo v teh dneh strpnješi udeleženci v prometu, da ne pokvarimo ugodne slike prometne varnosti v naši občini. Naj nam bo pred očmi varnost, tako naša lastna, kot tudi vsakega drugega uporabnika prometne infrastrukture. Na cestah ne bodo samo kmetijski stroji, med udeleženci v prometu bodo tudi otroci, ki so na počitnicah in so najbolj ranljiva skupina. S strpno vožnjo, ki bo nekoliko počasnejša, bomo cilj dosegli skoraj v istem času, vendar s to razliko, da nismo ogrožali sebe niti drugega.

Prvo polletje letošnjega leta nam je narava kazala svojo moč. Močni nalivi z vetrom in točo so marsikje odnesli pridelek, poškodovali tako zgradbe kot tudi drugo premoženje. Lahko rečemo, da v naši občini ni bilo do sedaj zaradi tega večje škode, vendar so pred nami še nevihtni meseci in kaj hitro se to lahko spremeni. Marsikdo je imel zalito klet, poplavljen dvorišče. Podtalnica se je močno dvignila. Meteorne vode po

naših vodotokih in odvodnih kanalih ne uspejo odteči, v zemljo ne ponika dovolj vode. Sprašujemo, se zakaj vse to, saj teh pojavov pri nas nikoli ni bilo. Zavedati se moramo, da smo ljudje spremenili okolje, pozidali tam, kjer ne bi smeli, asfaltirali velike površine, kjer je nekoč ponikala voda, zasuli obcestne jarke. Bodimo torej pripravljeni na takšne ekstremne situacije in jih rešujemo brez odvečne in nepotrebne jeze.

Občina Beltinci je pristopila k uresničevanju obrambe pred točo z letali. V Pomurju je k temu sporazumu pristopila večina občin, svoj delež pa bo prispevalo Ministrstvo za kmetijstvo. Verjamem, da se bomo s tem ukrepom izognili nevihtam s točo ali pa jih vsaj ublažili.

Vse dobro vam želim v poletnih mesecih

Župan Milan Kerman

KUHINJSKE STEKLENE OBLOGE

Od ideje... do izmere in montaže!

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Poletje, čas sprostive in plastične embalaže

In smo dočakali tudi poletje 2018. Prišlo je sicer ob nenavadno hladni vremenski spremljavi, a očitno se bodo tudi največji skeptiki morali sprijazniti z dejstvom, da se nam podnebne spremembe dogajajo tukaj in zdaj in ne le nekje na skrajnih točkah našega planeta.

Navaditi se bo treba silnih neurij v maju, naglih temperaturnih sprememb v poletnih mesecih in še kakšnih drugih za naše kraje neobičajnih vremenskih pojavov, ki pa so le posledica neodgovornega ravnanja človeštva z materjo Zemljo, svojim edinim domom. Zelo neprimerno je ob takih vremenskih dogodkih uporabljati floskule in pripisovati Zemlji človeške lastnosti. Pripišimo raje sebi soodgovornost za podnebno dogajanje, ki postaja naš vsakdan.

In ko boste naslednjič šli po nakupih,

vzemite s seboj platneno nakupovalno vrečko ali pleten cekar lokalnega izdelovalca. Ne le, da boste naredili dobro stvar za okolje, še izgledali boste dosti bolje kot pa s plastično vrečko.

Okoljsko osveščeni smo seveda lahko tudi na zasluženem dopustu. Zagotovo nikomur ni lepo ležati na plaži med cigaretnimi ogorki, plavati med plastenkami ali se spotikati čez kupe razne plastične embalaže, v kateri je servirana hitra prehrana. Zato lahko vsak posameznik poskrbi za čim manjše obremenjevanje okolja. In vsak korak v pravo smer šteje!

Žal se v določenih primerih plastiki ne moremo povsem izogniti, saj je na javnih dogodkih, ki se odvijajo v naravnem ali urbanem okolju namreč uzakonjena uporaba plastičnih kozarcev. Tudi v

naši občini se bo letos zvrstila cela plejada zanimivih in kakovostnih prireditvev, kjer se bo tudi bolj ali manj dobro jedlo in pilo. Zato apeliram na vse, ki radi obiskujete dobre lokalne festivale in druge prireditve, kakor tudi na organizatorje, da poskrbite tudi za nastale odpadke. Le-ti naj namesto po zelenicah in ulicah romajo v ustrezen koš. In bodo naši kraji videti lepši in bolj urejeni ter tako še privlačnejši!

Želim vam vesele počitnice, prijeten dopust ter obilo zabavnih in navdihujočih poletnih dni in noči.

*Za uredniški odbor
vaša urednica*

Simona Cizar

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila. Objavljenih člankov ne honoriramo.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Martina PERŠA (namestnica odgovorne urednice)
Jožica JAKOB, Genovefa VIRAG, Snežana BRAČKO

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

Priloge glasilu niso nujno jezikovno pregledane.

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv 25. Tour of Slovenia,
Jože GABOR, Prlekija-on.net, Pomurec.com, Jože ŽERDIN, Jože KUZMA,
Cilka OPAKA, Danijela SLAVIC, Gordana SOBOČAN, Geza Pub Beltinci,
Marinka JERIČ, Bojan ZADRAVEC, Marjan ŠTIBLAR

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

junij 2018, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke

(do 3500 znakov)

za 69. številko, ki izide
5. septembra, posredujete

do petka,

17. avgusta 2018,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem **formatu.**

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

Seznanitev z vojaško dolžnostjo v Beltincih

Minuli petek se je že štirinajsto leto zapored v Beltincih praznovalo. Tokrat so letniki 2000 iz petih ravenskih občin Prekmurja zelo dostojno, a vseeno veselo, ponosno in svečano proslavili svojo polnoletnost. Proslavili so pridobitev pravic in tudi dolžnosti, ki nastopijo ob dopolnitvi 18. rojstnega dne vsakega posameznika. Tu so bili seznanjeni z dolžnostmi in pravicami v zvezi z vojaško dolžnostjo, predstavljene pa so jim bile tudi možnosti vključitve v Slovensko vojsko

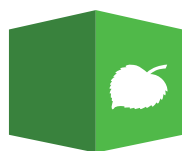
kot poklicni vojak, vojak prostovoljec, pogodbeni rezervist in možnost usposabljanja v krajših oblikah, kot sta vojaški tabor in tabor MORS in mladi.

Zastave so plapolale, pesem je odmevala po cestah v vaseh in ulicah mest. Trinajst lepo okrašenih traktorjev jih je v spremstvu vojakov in vojaške policije varno pripeljalo na prizorišče. Po dvigu zastave sta mlade in obiskovalce nagovorila Milan Kerman, župan Občine Beltinci ter slavnostni govornik

na prireditvi Srečko Zajc, generalni direktor Direktorata za obrambne zadeve na Ministrstvu za obrambo RS. Rekrutke in rekrute sta nagovorila še brigadir Ernest Anželj ter Filip Flisar.

Rekruti, njihove spremljevalke in tudi vsi obiskovalci so se na koncu okrepčali z odličnim vojaškim pasuljem, ki so ga skuhalih v vojašnici Murska Sobota.

Branko Mohorič
Uprava za obrambo Maribor

tiliaprint

T I S K A R N A

- kartonaža • vezenje
- graviranje • servirni sladkor

PONUDBA OGLAŠEVANJA V GLASILU MALI RIJTAR

Velikost oglasa	Cena
1/8 strani	30 €
1/4 strani	55 €
1/2 strani	100 €
1 stran	180 €
zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV (22%)

Oglas nam lahko posredujete v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Ulični zbiralnik za zbiranje odpadnega jedilnega olja

Spoštovane občanke in občani,

odpadno jedilno olje in masti je prepovedano mešati z drugimi odpadki ali jih odlagati skupaj z mešanimi komunalnimi odpadki. Prav tako jih ne smemo odvajati v kanalizacijo, greznice, male komunalne čistilne naprave ali neposredno izpuščati v vode in tla. Odpadno jedilno olje ne smemo mešati z biološko razgradljivimi odpadki, ki so namenjeni kompostiranju.

Podjetje Saubermacher – Komunala vam kot izvajalec gospodarske javne

službe zbiranja komunalnih odpadkov omogoča, da ta odpadek prepuščate:

- v zbirnem centru za ločeno zbiranje frakcij Beltinci in
- na sobotni akciji zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev (enkrat letno).

Da bi povzročiteljem olajšali prepuščanje tega odpadka, je podjetje Saubermacher-Komunala novembra 2017 poskusno namestilo poseben ulični zbiralnik za zbiranje odpadnega jedilnega olja iz gospodinjstev pri trgovini Spar v Beltincih.

Z željo osveščanja čim širšega kroga ljudi je učence drugih in tretjih razredov Osnovne šole Beltinci izbralo za ambasadorje zdravega

okolja. V ta namen jim je 20. aprila brezplačno razdelilo 150 posodic za zbiranje odpadnega jedilnega olja v gospodinjstvih.

Dogodek sta zaokrožila župan Milan Kerman in direktor podjetja Saubermacher-Komunala Murska Sobota Drago Dervarič s simboličnim zlitjem jedilnega olja v ulični zbiralnik. Skupaj ugotavljata, da se občani uličnega zbiralnika poslužujejo, saj se zbrane količine odpadnega jedilnega olja v samem zbiralniku iz meseca v mesec povečujejo.

Za dodatne informacije pokličite na tel. št. 02/526-84-50 ali pišite na e-naslov info@saubermacher-komunala.si. Lahko dodate tudi spodnjo tabelo:

PREPOVEDANO RAVNANJE	DOVOLJENO RAVNANJE
<ul style="list-style-type: none"> • mešanje z drugimi odpadki • odvajanje v kanalizacijo, greznice ipd. • izpuščanje v tla in vode • mešanje z biološko razgradljivimi odpadki, ki jih kompostiramo 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ prepuščanje v ZBIRNEM CENTRU ✓ prepuščanje na AKCIJAH ZBIRANJA NEVARNIH IN POSEBNIH ODPADKOV <p><u>nova možnost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ zlivanje v ULIČNI ZBIRALNIK ZA ODPADNO JEDILNO OLJE <p>Lokacija: pri trgovini Spar</p>

Ob zaključku tradicionalnih Jeričevih dnevov v Dokležovju v osrednji občinski proslavi počastili spomin na rodoljuba, generalnega vikarja za Prekmurje in narodnega buditelja Ivana Jeriča

»Ostal je trden na braniku slovenstva med vojno, po njej pa zagovornik pravic in svoboščin Cerkve tudi za ceno največjih žrtev.«

(dr. Jožef Smej)

V petek, 8. junija 2018, smo se zbrali pri sveti maši za domovino, ki je bila v cerkvi svetega Štefana v Dokležovju. Po obredu je sledila položitev venca k spomeniku Ivana Jeriča in osrednja občinska slovesnost v njegov spomin. Slavnostni govornik je bil dr. Stanislav Zver, župnik Župnije v Bogojini, ki je za prisotne zbrane povedal – citiramo:

»Človek za vse čase«

Spoštovani župan, organizatorji Jeričevih dnevov, spoštovani udeleženci teh dnevov, njegovi rojaki, lepo pozdravljeni.

V svojstvu vaškega župnika si štejem v čast, da smem danes z vami deliti nekaj trenutkov, posvečenih vašemu velikemu rojaku Ivanu Jeriču in v skromnosti posod svojih besed obuditi spomin nanj. Izvir in Učitelj življenja nam že dve tisočletji med vrsticami svoje besede šepeta: »Bodite kot otroci.« Pa mi dovolite, da sem v svojem besednem spominu na Ivana Jeriča najprej sam otrok; otrok Slovenske krajine, otrok z »markovskega,« kjer smo se v rodni vasi otroci radi igrali igro »Vidiš belo Lendavo.« Potekala je nekako tako: Eden od otrok je ležal v travi, drugi pa so mu po vrsti stopali na hrbet, da bi nato mirno ležeči konjiček slehernega na

svojem hrbtu stoječega jezdeca vprašal: »Ali vidiš belo Lendavo?« Odgovor je bil vedno: »Ne!« Nato je konj nenadoma »podivjal,« torej se je obračal levo in desno ali se dvigal na kolena ali roke, vse z namenom, da bi se znebil jezdeca. In rezultat? Tisti, ki je ob štetju prisotnih brez padca vzdržal na hrbtu dlje časa, je bil zmagovalec pogleda proti beli Lendavi.

Toda, mar ne prihaja naproti sporočilnosti te otroške igre naš življenjsko pomemben rek: Stojimo na ramenih svojih prednikov? Le tako namreč lahko v »igri življenja« vidimo dalje, globlje, širše. Lažje načrtujemo, delamo, odgovarjamo izzivom, kljub morda težkim okoliščinam in surovosti viharjev časa.

Vendar pa se zdi, da nas naš čas - zlasti v svetu ob Muri - z miselnostjo, ki jo enkratno ubesedi naš umetnik besede Matej Bor v pesmi »Sodobniki«, kjer pravi:

»Vse smo že zdavnaj prekrizali,
vse obrnili na glavo,
z ničemer se nismo zblížali,
z vsem smo si na daljavo.

Tudi sami s seboj, tako da se le redko kdo loti

pri sebi do kraja,

toda to nas ne moti.« - meče z ramen naših domoljubno-duhovno-kulturnih temeljev in nam v zameno nudi, da ne rečem vsiljuje, ponudbo z vseh polic življenja miselnost relativizma, ki pa v svojem jedru ničesar ne prizna kot dokončno in za poslednje merilo nudi samo svoj ego in svoje želje. Pa se zato, priznajmo ali ne, vse bolj preizkušamo v volji do moči (beri oblasti), v kapitalu, spolu, ambicijah, komolčarstvu in še v čem ...

In v takšen vrvež človeških hotenj domoljubno-duhovno-etično kriznega danes stopa v te trenutke pred nas – Erazem Rotterdamski bi dejal, *Omnium horarum homo* (človek za vse čase) - Ivan Jerič kot domoljub, duhovnik, kulturnik, zlasti pa kot intelektualac, ki

izžareva svojo bit kot zavezanec resnici. Življenjski okvir in delo današnjega slavljenca Ivana Jeriča namreč priča, da je »stoječ na ramenih starih videl dlje,« torej z ramen prekmurske slovenske narodne in duhovno-kulturne dediščine, ki so jo še posebej izrisovali: oba Küzmiča, Mikloš in Štefan, Janoš Kardoš, Aleksander Terplan, Jožef Košič, Jožef Borovnjak in drugi, ki so s svojimi pisnimi deli v prekmurskem narečju pomagali ohranjati identiteto slovenskemu življu ob levem bregu Mure. Že kot mlad fant, čigar domoljubni izraz obličja se je izklesal tudi v globoko narodno zavedni družini in ob mohorjevkah, se je pridružil z vso mladostno zagnanostjo težnjam tako imenovanih somišljenikom: dr. Francu Ivanocyju, obema Klekloma, I. Baši, J. Sakoviču, P. Kolarju in drugim duhovnikom, ki so iz naročja Ogrske v svojih večplastnih prizadevanjih, tudi s periodično publicistiko (*Kalendar Srca Jezušovoga, Marijin list, Novine ...*) vse bolj in bolj stremeli po naročju »Matere Slovenije«, da bi se po koncu prve svetovne vojne kot Maistrov borec na ramenih domoljubja ves posvetil »stvari priključitve« Prekmurja, ki je ostalo pod Madžarsko, k matici.

Dvignjeni, recimo samo na ramena vsebine knjige njegovih spominov - tudi če pustimo v nemar druge »vire« o vašem rojaku - se bomo lahko tako rekoč na pragu 100-letnice pridružitve Prekmurja k matici, ki jo bomo obhajali naslednje leto, ob njegovih prizadevanjih in delu v ta namen naužili, brez nacionalnih prizvokov, pristnega slovenstva in domoljubja, ki temelji na ljubezni do sveta vilinske lepote ob Muri, domače besede ter v trdnem zaupanju v Gospodarja zgodovine, saj ga v njegovih »Mojih spominih« srečamo ob procesu priključevanja naše okrogline k matici: - vsega vzhicenega nad neuspehim madžarskim shodom v Murski Soboti, 20. oktobra 1918, ki ga je organiziralo Madžarsko izobraževalni društvo za Slovensko krajino z namenom, da

Nastop folklornikov OŠ Beltinci in razstava likovnih del učencev POŠ Dokležovje ter DPM Dokležovje - spomin na Ivana Jeriča je živ tudi med mladimi generacijami

Prekmurje ostane pod Madžarsko;

- navdušenega nad ljutomerskim shodom teden dni pozneje, ki ga je sklical ljutomerski Narodni svet;

- kot udeleženca na radgonskem shodu 26. decembra 1918, ki ga je sklical mariborski Narodni svet in je bil Jerič s strani dr. Matija Slaviča postavljen celo za predsednika zborovanja;

- kot nasprotnika avtonomije Prekmurja pod dežnikom Madžarske, kar je izpričal shod v Beltincih 19. februarja 1919.

Nadalje ga srečamo:

- kot povezovalni člen med rodoljubnimi duhovniki na čelu z Jožefom Kleklom st. in nosilci jugoslovanske misli, kot so bili dijaki oziroma študenti Mihael Kūhar, Alojzij Kūhar, Mihael Erjavec, Viktor Vereš, vsi iz beltinske župnije, Jožef Godina iz Dolnje Bistrice, itd.;

- kot akterja, ki je v stalni navezi z generalom Maistrom, dr. Matijem Slavičem, Viktorjem Kukovcem, Francem Žebotom in z duhovniki onstran Mure, ki so »slovensko čutili« s Prekmurjem;

- kot »poizvedovalca«, decembra 1918, ki, skupaj s prijateljem Mihaelom Kūharjem, slovensko narodno vlado v Ljubljani obenem prosi, naj posreduje in z vojsko zasede Prekmurje;

- kot člana delegacije v Beogradu marca 1919 k osrednji vladi z istim namenom. Skratka, že na ramenih njegovih spominov lahko spoznamo vašega rojaka, globoko vraščenege v idejo in delo za priključitev Prekmurja k matici, torej v domoljubju, na račun katerega si mora z begom »onstran Mure« reševati celo golo življenje.

Vendar nam knjiga Jeričevih spominov utira sledi njegove stoji »na ramenih prednikov« tudi z druge plati. Kmalu po tem, ko Pariška mirovna konferenca 1919 našo pokrajino priključi k Sloveniji, srečamo Jeriča v Ljubljani, kjer se po nasvetu J. Klekla st. vpiše v zavod sv. Stanislava in tako začenja pot v smer duhovništva, da bi lažje pridal svoj delež, da bi bilo, kot sam pravi: »... Prekmurje ne samo državno-pravno, politično in gospodarsko, marveč tudi miselno, kulturno in zavestno pripojeno k ostalim bratom Slovencem. Tako da bodo naši zanamci novih tisoč let vztrajali v zvestobi svojemu slovenskemu narodu ...«

Knjiga nam torej nudi podobo moža, ki je brez ideoloških zvijač zakoreninjen v rodni grudi in jo miselno objema kot školjka biser, ter ji je v celoti namenjen njegov življenjski utrip. Izstavlja pa nam tudi podobo intelektualca duhovnika, ki sanja in uresničuje načrte z dušo Panonca, z njegovo rahločutnostjo in mehko, ki živi z obema poloma njegove biti, tako s snovnim kot duhovnim. Tako kot parlamentarec in urednik Novin posega v ekonomsko-socialni položaj naše pokrajine, kot duhovnik, župnik, dekan in dvakratni generalni vikar pa je – celo še v visoki starosti – vzorno delovno in požrtvovalno zazrt v obok, ki je vpet med alfa in omega oznanilo, torej v zapuščino, podarjeno z ramen naših pradedov iz globine časa sv. bratov Cirila in Metoda.

Da, že ta skromna zgodovinska silhueta, povabljen v naš spomin, nam »razgalja

njegovi obe ramen,« skrivnostni binom, torej njegovo skrb za snovno in duhovno življenje tukajšnjega človeka, saj je Jerič »slišal« brezčasno pesem panonske duše. Zato v Prekmurcu toliko bolj vedno videva »skrivnost,« ki v svojem razumevanju poleg domovinskih, domoljubnih in ekonomskih, tržnih in drugih materialnih pogojev rabi stalnico, ki je nekaj več kot snovnost, rabi oporno točko na »neustvarjenih ramenih,« rabi duha, Boga, ker je v njem nepotešena duhovna sla po »biti in sreči,« ki ju v človeku ni mogel pogasiti, ne ugasniti niti izgon iz raja, v Jeriču pa ne nobena preizkušnja.

Zato ob njem smemo reči, da je zelo dobro poznal korenine svojih rojakov, kakor tudi moč silnic, ki so jih vnašali miselni, narodnostni, družbeni (politični) in verski tokovi v njegovega prekmurskega človeka, nanj vplivali in ga oblikovali. Prav zato je toliko lažje odkrival problematiko narodnostnega, socialnega in duhovnega značaja in jo reševal trdno stoječ na ramenih vere v neminljivega Nazarečana. Ceno za vse to pa je odplačeval tudi med drugo svetovno morijo s truda in žrtev polnim, preudarnim in taktim pastoralnim delom pod budnim očesom okupacijskih oblasti. Po vojni pa ga je »piš viharjev jeznih z domačije« po montiranem procesu kot nesprijetega in nerazumljenega v njegovem elementarnem poslanstvu celo spravil za stene štiriletnega zapora.

Že teh nekaj odkruškov podobe vašega rojaka Ivana Jeriča, torej osebnosti,

obdane z duhovno-kulturnimi in družbeno-socialnimi poimenovanji, ki pa so vsa naciljana v ljubezen do prekmurskega človeka in njegove ožje, častne in večne domovine, lahko zadeva ob nas kot dolg in povabilo hkrati.

Najprej:

- da se ob prihajajoči 100-letnici priključitve Prekmurja k Sloveniji radi zazremo v svoj trenutek bivanja, ko nas neredko kultura blaginje s ponudbo skoraj samo materialnega kompasa vsrkava vase in izpodriva osnovne človeške mejnike, pa naj bo to na kulturnem, duhovno-moralnem, socialnem in še kakšnem področju in

- da zato odgovorno radi stopajmo na »ramena« njegove domoljubne, narodnozavedne, duhovno-kulturne dediščine, da bi z žlahtnejšim in celostnim uvidom v naš čas in »okolje med Muro in Rabo vpeto« lažje, vsak zase, izpolnili sanje pesnika Župančiča: »O da mi je priti do lastne podobe, meni in tebi, narod moj!«

Hvala lepa za pozornost.

Kulturni program so pripravili učenci Osnovne šole Beltinci pod mentorstvom Jelke Breznik. Skozi ples, glasbo in dramatizacijo se je marsikdo

spomnil časov iz preteklosti, ko so se otroci še znali igrati preproste, a vendar zanimive igre. Skupaj z učiteljem Markom Jerebičem so prikazali dan v razredu na zelo pristen in doživet način. Zahvaljujemo se vsem nastopajočim in tudi kaplanu Borisu Kučku, ki je za to priložnost posodil pohištvo in pripomočke, kot so jih uporabljali v šolah nekoč.

Tega dne je bila na ogled razstava del ob zaključku letošnjih Jeričevih dnevov, ki so jo pripravili učenci POŠ Dokležovje in člani Društva prijateljev mladine Dokležovje.

Liljana Bežan Horvat

Koncert v Dokležovju ob zaključku Jeričevih dnevov

*„Zemlja prekmurska, prijazni moj svet
duša mi poje, ko vračam se spet.*

*In sonce nam toplo žito zlati,
mak pa veselo med klasjem zori.“*

/Karolina Kolmanič/

S koncertom v domači farni cerkvi 10. junija 2018 smo uspešno zaključili zdaj že tradicionalne Jeričeve dneve. V letošnjem programu so sodelovali pevci in instrumentalisti. Na tak način se skušamo oddolžiti našemu rojaku, ki je imel rad glasbo in lepo domačo pesem. Tudi danes bi potrebovali takšne pokončne rodoljube, ki niso klonili pod pritiski oblastnikov.

Letošnji koncert je bil zelo pester in bogat. Nastopajoči so s svojim nastopom pokazali, da imajo radi petje, ki nas vedno bogati in plemeniti. Veseli nas, da so se nam priključili mladi pevci naše župnije, ki so ob pomoči staršev in njihove prizadevne mentorice Marije Brest pripravili lep izbor pesmi. Učenci GŠ iz Beltincev so že velikokrat sodelovali na naših prireditvah, v nedeljo pa so nastopili: harmonikar Niko Pozdrec /mentor Boštjan Baša/, na orglah se nam je predstavila učenka Valentina Babič /mentor Mitja Medved/ in solistka Maja Balažic /mentor Henrik Šimunkovič/ ki jo je na klavirju spremljala Franja Gomboc. Nastopili so še: Pevska skupina

Mali rijtar pevk JESENSKO LISTJE

medicinskih sester / zborovodja Matija Horvat/, pevke Večernice iz Beltincev in domače pevke Jesensko listje. Vsaka skupina je zapela tri pesmi, ob zaključku pa smo vsi zapeli še pesem Marija, nebeška kraljica.

Med poslušalci je bil tudi župan Občine Beltinci Milan Kerman, ki je pozdravil vse zbrane. Podelili smo priznanja, darilca in šopke. S pesmijo v cerkvi smo se spomnili tudi vseh tistih domačih pevcev, ki so gojili lepo slovensko pesem v številnih zborih, pa jih ni več

med nami.

Po koncertu je sledilo skupno druženje v dvorani, kjer smo ob pogostitvi nadaljevali s pesmijo. Ogledali smo si razstavo in spominsko sobo Ivana Jeriča. Nedeljsko popoldne se je končalo s pesmijo in povabilom na prihodnje Jeričeve dneve ob 100. letnici priključitve Prekmurja k matični domovini.

*Marija Zver
predsednica DPM Dokležovje*

Osrednja občinska proslava ob dnevu državnosti – 27 let samostojne Slovenije

V petek, 22. junija 2018 smo v Kulturnem domu Beltinci obeležili dan državnosti, ki ga praznujemo 25. junija v spomin na prelomne dogodke ob razglasitvi slovenske samostojnosti. Slavnostni govornik je bil Boštjan Rous, etnolog in kulturni antropolog, katerega nagovor navajamo v celoti:

Spoštovani župan Milan Kerman, člani občinskega sveta, predstavniki zavodov, društev, verskih in nevladnih organizacij, delavci in kmetje, prebivalci najlepše občine na svetu – občine Beltinci!

Ko sem včeraj sedel za računalnikom in razmišljal o pomenu praznika, na katerega smo Slovenci upravičeno ponosni, se mi je pred očmi odvijal dokumentarec lastnih spominov, najprej tistih, ki so dejansko vezani na čas osamosvajanja še kakšen dan prej, ko sta Alenka in Dušan v narodnih nošah ponosno dvignila slovensko zastavo v trikotniku pred cerkvijo, kjer v spomin na ta dogodek še danes cveti simbol slovenstva - lipa.

Morda so se tisti najstarejši takrat previdno spraševali: Ali smemo? Da ne bo kaj narobe!? Tisti nekoliko mlajši so takrat - nemalokrat celo z gromkimi glasovi zatrjevali - da tako pa ne gre več naprej. Mi, mladi, takrat sem bil star zelenih osemnajst let, pa smo bolj kot ne s sprašujočimi pogledi zrl v dogodke, ki so prihajali. Fantje moje generacije so bili tiste dni na služenju vojaškega roka po vsej takratni Jugoslaviji in kmalu prestrašeni slačili uniforme, plezali čez plotove vojašnic in...trepotali.

Pa vendar smo vsi skupaj, mladi in stari, s ponosom zrl v prihodnost Slovenije, na obzorju se nam je risala Evropa, počutili smo se del nečesa velikega, nečesa, kar spreminja svet!

Čeprav delam kot novinar, sem se

nekoč izšolal za etnologa in kulturnega antropologa. Če se malo pošalim - ko me je takrat, med študijem, legendarni zvezdin Milan vprašal: «Ti, kaj pa pravzaprav ti študiraš?» sem mu odgovoril: »Ka bon znau praviti mlajšin, kak so negda odili na velko potrejbo!« No, šalo na stran! A nekaj od tega je vendarle res. In čeprav mnogi menijo, da je etnologija zgolj starinoslovje, je veliko več. Je veda, ki opazuje, spremlja in razlaga dogodke nekega časa. Učili so me, da etnologi vrednostnih sodb ne delamo, ne dajemo in opisujemo zgolj posledic, ki pa se vendarle zgodijo in so vidne šele sčasoma.

Vrnimo se na začetek moje pripovedi. Alenka in Dušan sta slovensko zastavo takrat pred 27-timi leti ponosno dvignila proti nebu! Slovenci smo bili takrat res bratu brat. Pa sta se ta dva brata kaj hitro odtujila. Po odpravi težave, ki ju je združila, sta začela iskati vsak svojo pot in tako kot to pač žal je v človeški naravi, vsak svojo korist! Tako karikirano smo se Slovenci spet razdelili in z leti sta ta dva, recimo jima zdaj tabora, postala vse bolj sama sebi zadostna. In ne eden ne drugi se nista več spraševala, kaj je za državo, Slovence, ljudi, ki tu živijo, dobro! Važen je bil in še vedno je zgolj in samo lastni »prav«!

E, temu pa se že reče politika! Danes bi se je rad izognil. Vsaj v tisti njeni, tudi nedavno videni, najbolj grobi obliki. Delno pa bi jo vendarle rad prezrcalil domov, v Beltince.

Občani Beltinec smo ponosni – nase, na naše prednike, na našo zgodovino, kulturo, končno tudi na položaj v regiji, državi, če hočete v Evropi in svetu. Razlogov za to je veliko. Imeli smo narodne buditelje, še vedno imamo pisatelje in pesnike, akademike..., pa potem klene kmete, dobre delavce, številne obrtnike in podjetnike, tudi nekoč najlepšo Slovenko. Še vedno imamo največjo šolo v Pomurju z mladino, ki je že pripoved prihodnosti. Imamo športnike, umetnike, glasbenike, kopico folklornikov, ki bodo letos praznovali 80 - letnico začetka te naše beltinske plesne pripovedi. Imamo pogum... nekoč se je Dimek s kolesom

vozil na Triglav, danes se mladi vozijo v Španijo in Francijo, Damacijo. Še vedno imamo voljo. Lotevamo se stvari, ki se jih drugi ne. In kar je najbolj pomembno, z njimi največkrat tudi uspemo!

Imamo pa žal še nekaj, kar nas potem napravi za čisto prave Slovence. Čeprav smo sredi ravnice, tudi mi kaj hitro stopimo na dva bregova. Velikokrat se mi zdi, kot bi se legendarni pregovor o Slovencih, slovenstvu in tistih crknjenih kravah vedno znova pojavljal v naši občini. Ali celo tu rodil!

Nekoč mi je gospa na uglednem gospodarskem položaju, danes že zrelih let, dejala: »Kaj pa, če ste ravno zaradi te vaše lastnosti Beltinčani tako dobri? Kaj pa, če ste zato tako uspešni, ker je to konkurenčnost, ta pa dokazano spodbudno deluje na rezultate?«

Morda, a kot domačina me vendarle zaboli, ko vidim, kolikokrat smo eden do drugega prijazni s figo v žepu. In da pregovorno po slovensko sosedu raje privoščimo neuspeh, kot bi se z njim veselili. Če mu uspe, bomo sicer zraven, morda bomo vendarle imeli kaj pripomniti, dodati, če pa ne, bomo pač rekli: Pa saj smo rekli!

Bo že držalo, da je tako tudi v Soboti, pa Lendavi, Koprju, Ljubljani..., a mi smo tu doma. In če so nekoč naši predniki znali stopiti skupaj in poprijeti za delo ob žetvi in drugih kmečkih opravilih, zakaj ne bi tudi mi danes storili tako!?

Morda je v današnjem času, ko svet vendarle drugače drvi v svojo smer, to res iluzorno pričakovati. A enkrat bo treba začeti. Da se bodo naši zanamci prijaznih besed in vsega, kar sodi zraven, spet učili na novo.

Najprej ...ja, morda se za začetek nasmejmo. Pa potem veliko smejmo. Pa ne na račun soseda, pač pa skupaj z njim. Morda bomo v tem smehu vendarle prepoznali prijatelja, tudi pozitivno plat življenja v skupnosti. Oče me je učil, da naj vse kar delam, delam z dobro voljo. »Boš videl, lažje ti bo!« je dejal. In ....prav je imel. In ko bo smeh pregnal grenkobo z naših obrazov, bodo to začutili tudi tisti, ki prihajajo za nami in bodo kmalu zasedli naša mesta.

Vsaj v lokalni sferi pustimo politično matematiko ob strani! Čeprav pod pretvezo demokracije velikokrat dela škodo in ljudem krivico. Žal največkrat tistim, ki niso čisto nič krivi. Morda so le naivni. Ali pa želijo samo preživeti svoj čas, ki jim je namenjen.

Če sem kot novinar zapisal uvodne besede in se spomnil dogodkov izpred 27-tih let, kot etnolog, ki ne sme dajati vrednostnih sodb, opisal razvoj človeških odnosov v vseh teh letih, sem besede... tam, od smejanja naprej ...zapisal kot Boštjan Rous, zgolj prebivalec občine Beltinci, najlepše in najboljše na tem svetu! In ....seveda sem nanjo ponosen. Bodite še vsi vi – skupaj, in nasmejani! Pa lepo praznovanje vam želim.

Gospodu Rousu se zahvaljujemo za nagovor, ki nam je vsem dal veliko snovi za razmislek.

V naši občini se ponašamo s kar nekaj javnimi, pa tudi z zasebnim zavodom, ki že desetletja uspešno vzgajajo in izobražujejo številne generacije mladih. Tako so se nam v kulturno umetniškem programu predstavili mladi ustvarjalci iz Vrta Beltinci, Osnovne Šole Beltinci in glasbene šole Beltinci, program pa je zaokrožil Moški pevski zbor Lipovci pod dirigentskim vodstvom Gorazda Tivadarja.

Vrteški folklorniki sose predstavili s plesno postavitvijo Babica mi je povedala. Njihovi mentorici sta Monika Tkalec in Tanja Zver, na instrumentih pa jih spremljata Denis Dugar in Štefan Tkalec.

Letošnje leto poteka v znamenju dveh pomembnih obletnic – 100 letnice smrti pisatelja, esejista in politika Ivana Cankarja in 110 letnice rojstva pisatelja Miška Kranjca. Osnovnošolki Gaja Jerebic in Lucija Novak sta pod mentorstvom Jasmine Štaus Žižek pripravili odlomke iz njunih del.

Pesem Toneta Pavčka Moj angel je deklamirala Živa Vidonja, zmagovalka na deklamatorskem tekmovanju, njena mentorica je Nada Forjan.

Glasbena šola Beltinci se tudi letos ponaša z odličnimi rezultati svojih učencev in učiteljev. Kar nekaj zlatih in drugih priznanj so prinesli z različnih mednarodnih tekmovanj in prav je, da jim prisluhnemo tudi v domačem kraju. Iva Žižek, ki se solopetja uči pri mentorju Henriku Šimunkoviću, je ob klavirski spremljavi Franje Gomboc zapela skladbi Benjamina Ipavca Ob Savinji in Moj ljubček je koso nabrusil. David Szabo, katerega mentor je Matjaž Balažic, je na harmoniko zaigral zmagovalni skladbi Fatsa Wallerja Ain't misbehavin in Richarda Galliana

Beritz Walz. Pianistka Valentina Babič, ki se umetnosti igranja klavirja uči pri mentorici Franji Gomboc, pa je zaigrala skladbi Johanna Sebastiana Bacha Troglasna invencija št.6 v E-duru in Moritza Moszkovsega Etuda op. 72 v g-molu, št. 2. Moški pevski zbor Lipovci, ki je uvodoma zapel slovensko državno himno, je za konec izbral pesmi, ki na prav poseben način izražata ljubezen do domovine - čustvo, ki ga Slovenci premalokrat izrazimo, zato je prav, da nas pesniki vedno znova spomnijo, da je domovina le ena, nam vsem dodeljena. Besedilo za skladbo Moj dom je napisal Josip Cimperman, uglasbil pa jo je Anton Nedved. S pesmijo Kaj je Müra šepetala Jožefa Klekla st. in Ivana Florjanca smo na najlepši način zaokrožili osrednjo občinsko svečanost ob dnevu državnosti. je avtor znamenite pesmi Kaj je Müra šepetala, ki jo je uglasbil Ivan Florjanc.

Dogodek je suvereno povezoval Davor Sraka, za tehnično izvedbo pa je poskrbel naš stalni sodelavec Vili Rous.

Simona Cizar
ZTK Beltinci

Novice iz Komune

Vzdrževanje pokopališč

Komuna, javno komunalno podjetje Beltinci d.o.o., obvešča, da je na oglasni deski v prostorih Občine Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci, objavljeno javno naznanilo in poziv, s katerim se osebe, ki nimajo sklenjene najemne pogodbe za grobna mesta na pokopališčih Beltinci, Lipa, Hraščice, Gančani, Lipovci, Bratonci, Dokležovje, Ižakovci in Melinci, poziva k sklenitvi ustrezne pogodbe najpozneje do 15. 7. 2018.

V primeru, da se za obstoječe grobove ne najde najemnike grobnega prostora oz. nihče ne želi skleniti pogodbe in prevzeti vloge skrbnika grobnega

prostora ali pa je najemnik znan, grob pa je tako zanemarjen, da kviri videz sosednjih grobov in pokopališča v celoti, bo takšno grobno mesto odstranjeno.

Praznjenje greznic:

Greznice praznimo 2x mesečno in sicer 15. dan v mesecu in zadnji dan v mesecu. Naročila za praznjenje greznic se oddajo po telefonu na številko 02 541 35 56.

Greznične vsebine je potrebno prazniti najmanj 1 x na tri leta.

Za interventne odvoze je potrebno doplačati po dejanskih stroških.

Urniki blagajne:

Blagajna na sedežu podjetja posluje:

- v ponedeljek med 9. in 11. uro in od 12. do 15. ure
- v sredo med 9. in 11. uro in od 12. do 16. ure

- v petek med 9. in 11. uro in od 12. do 14. ure

Pomembne številke:

- 02 541 35 56: za sporočanje stanja števecv vode; poroča se zadnji delovni dan v mesecu
- 041 576 474: dežurna služba izven delovnega časa za področje oskrbe s pitno vodo
- 031 399 959: dežurna služba izven delovnega časa za področje odvajanja odpadne vode

Komuna Beltinci, d.o.o.

ZVEZDA BELTINCI

Sprejem najboljših učencev in učenk, ki so zaključili osnovnošolsko izobraževanje

»Živiš lahko na dva načina. Lahko se pretvarjaš, kot da ni nič čudežno. Lahko pa imaš vse za čudež!«

(Albert Einstein)

V torek, 19. junija 2018, je župan Milan Kerman sprejel najboljše učence in učenke OŠ Beltinci in POŠ Dokležovje, ki so svojo osnovnošolsko izobraževalno pot zaključili z odliko.

Na slovesnem sprejemu jim je podelil županove petice in knjižno darilo.

Na prireditvi je v programu zaigral David Szabo pod mentorskim vodstvom Matjaža Balažica. David je prejemnik naziva za »Najobetavnjšega pomurskega harmonikarja v letu 2018, ki ga je dosegel na 14. mednarodnem Srečanju harmonikarjev v Murski Soboti.

Letošnji nagrajenci iz Osnovne šole Beltinci so:

1. Matija BERDEN
2. Maj JANŽA
3. Julija JEREBIC
4. Nejc MATAIČ
5. Živa MATAIČ
6. Manja MESARIČ
7. Maja OZMEC

8. Vanesa PIVAR
9. Lan SLAVINEC
10. Jan SREŠ
11. Marko BUKOVEC
12. Žan FERENČAK
13. Lea PETERKA
14. Lea POZDEREC
15. Klara SMEJ
16. Jan Janez ŠARUGA
17. Ana TIVADAR
18. Eva TIVADAR
19. Rok FORJAN
20. Blaž GOMBOŠI
21. Manja KLEMENČIČ
22. Nuša KOLMAN

23. Jerneja MEOLIC
24. Benjamin RAJNER
25. Urška TKALEC

Najboljša učenci iz OŠ Bakovci, POŠ Dokležovje je:

26. Alja BERENDIJAŠ

Vsem iskrene čestitke in uspešno nadaljnjo izobraževalno pot!

Lilijana Bežan Horvat

GEOHIŠA

geodetske storitve in posredovanje nepremičnin, d.o.o.

Vaš domači geodet

Panonska ulica 19, 9231 Beltinci

GSM: 051 378 037

info@geohisa.si www.geohisa.si

- UREDITEV MEJE
- PARCELACIJA
- GEODETSKI NAČRT
- ZAKOLIČENJE OBJEKTOV
- VRIS VODOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE (KATASTER KOMUNALNIH NAPRAV)
- VRIS OBJEKTA
- INŽENIRSKA GEODEZIJA
- ODMERE DOLŽINSKIH OBJEKTOV
- PRIDOBITEV HIŠNE ŠTEVILKE
- SVETOVANJE

Svetovni dan čebel, 20. maj, in dan odprtih vrat ČD Beltinci

Mladi čebelarji skupaj z županom Milanom Kermanom, predsednikom Čebelarkega društva Beltinci Štefanom Šemenom in predsednikom Čebelarske zveze društev Pomurje Jankom Rožmanom

»Kralj živali je čebela!«

(Boštjan NOČ,
predsednik ČZ Slovenije)

ČEBELE, ta drobna, nežna bitja, so izjemno pomembna za naš planet, za nas in našo skupno prihodnost, nenazadnje tudi za prihodnost naših zanamcev.

Čebele oprashauejo kar 170.000 vrst rastlin, torej lahko rečemo, da je vsaka tretja žlica hrane na svetu odvisna od oprashaevanja.

Slovenija je postala ena od 19 držav sveta, ki obeležuje SVETOVNI DAN ČEBEL.

Datum 20. maj, ki je bil izbran za ta izjemno pomemben praznik, ni bil izbran po naključju. Mesec maj je mesec čebel. V tem času so namreč na severni polobli čebele najdejavnije in tudi najštevilčnejše. Leta 1734 se je rodil pionir sodobnega čebelarstva in eden največjih strokovnjakov na tem področju, Anton Janša. Na Dunaju je bil prvi učitelj sodobnega čebelarstva na svetu, ki ga je cesarica svetega Rimskega cesarstva, Marija Terezija, imenovala na novi šoli za čebelarstvo. Njegov prispevek k začetku sodobnega čebelarstva je izjemno pomemben. Postavil je temelje in po njegovih naukih ter izkušnjah dandanes delajo vsi čebelarji. Čebele za 1 kg medu preletijo 4-kratno razdaljo ekvatorja in obletijo 4 milijone cvetlic – torej so zelo pridne in marljive delavke.

Že Plinij st., rimski pisec in učenjak, ter starogrški filozof Aristotel sta zagovarjala čebele in opozarjala na njihov pomen v naravi ter izjemno vrednost.

V Sloveniji je registriranih več kot 210 čebelarskih društev, ki s svojimi neumornimi člani in članicami skrbijo za te zlate, pridne delavke in posledično s čebelarstvom ohranjajo naš planet v ravnovesju.

Prizadevanja Čebelarske zveze Slovenije o pobudi za razglasitev svetovnega dneva čebel je skupaj z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Vlado RS in predsednikom RS, obrodila sadove in Generalna skupščina OZN je decembra lani v New Yorku sprejela resolucijo ter potrdila 20. maj za SVETOVNI DAN ČEBEL.

Prva obeležitev je potekala v Občini Žirovnica na Gorenjskem pod pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja v nedeljo, 20. maja 2018. Slovesnosti sta se udeležila tudi generalni direktor FAO iz Rima, **José Graziano de Silva** ter predsednik svetovne čebelarske organizacije Apimondia **Philip McCabe**. V svetu je namreč 16 milijonov čebelarjev, v imenu katerih je veljala nedeljska zahvala za vsa prizadevanja države Slovenije. V spomin na ta dogodek je bil izdan s strani Banke Slovenije spominski kovanec za 2 evra, ki simbolizira čebelo in čebelarstvo na Slovenskem.

Kot so zapisali na uradni strani (<https://>

www.worldbeeday.org/si/praznujmo-dan-cebel.html), je izjemnega pomena ozaveščanje ljudi o pomenu čebel in ostalih oprashaevalcev za naš obstoj. Citiram: »Moramo se zavedati, da z razglasitvijo svetovnega dne za čebele in ostale oprashaevalce še nismo naredili veliko in da nas glavno delo za njihovo ohranitev čaka, da ga opravimo sedaj. Svetovni dan čebel je odlična priložnost, ki jo moramo izkoristiti. Tu se čebelarji in naravovarstveniki obračamo na vse ljudi, da nam po svojih zmožnostih pomagajo izboljšati pogoje za preživetje čebel in s tem tudi za preživetje ljudi. Tu niso potrebni veliki koraki, ampak šteje prav vsak, ki zagotavlja čebelam lažji obstoj!« Slovenija je tudi edina država članica EU, ki je zaščitila svojo avtohtono vrsto čebele – kranjsko sivko, ki je danes druga najpogostejša medonosna čebela na svetu.

Večtisočglava množica je prišla proslavljat na Breznico. Kar 100 praporščakov čebelarskih društev iz celotne Slovenije je ponosno stalo za svojimi simboli. Na prireditvi je bila prisotna tudi Mateja Šoštarčič, ki je 3. medena kraljica Slovenije, doma iz Lukavec v občini Križevci pri Ljutomeru. Tudi predstavniki našega društva so bili del tega slovesnega dogodka.

Čebelarstvo društvo Beltinci skupaj s svojim predsednikom in člani ter članicami že vrsto let skrbi za te naše najmanjše in najbolj pridne živalice – čebelice in tudi našim otrokom in učencem na prijeten in zanimiv način prenašajo svoja znanja s področja čebelarstva. Pri čebelarskem domu in učnem čebelnjaku so v soboto, na predvečer svetovnega dneva, pripravili DAN ODPRTIH VRAT, ki je bil tudi letos odlično obiskan. V programu so nastopili učenci OŠ Beltinci, predstavljen je bil tudi čebelarski krožek. Obiskovalci so lahko poskusili različne okuse izvrstnih sort medu in se družili v prijetnem vzdušju, kramljali ter izmenjali svoje izkušnje.

»NAJ MEDI!«

*Štefan Šemen
in Lilijana Bežan Horvat*

Sprejeti sklepi iz 32. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 32. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila dne 24. maja 2018, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 345/VI:

Sprejme se dnevni red 32. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci s tem, da se dodatno umesti na 13. mesto točka »Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Beltinci za leto 2018. Dopolnjeni dnevni red glasi:

Občinski svet Občine Beltinci potrjuje oz. sprejme dopolnjeni dnevni red:

1. Sprejem zapisnika 31. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci in realizacija sklepov 31. redne seje Občinskega sveta.
2. Kadrovske zadeve: Imenovanje Posebne občinske volilne komisije Občine Beltinci.
3. Seznanitev z Letnim poročilom Zavoda za turizem in kulturo Beltinci za leto 2017.
4. Seznanitev in podaja soglasja k Programu dela in kadrovskemu načrtu Zavoda za turizem in kulturo Beltinci za leto 2018.
5. Seznanitev z Elaboratom o oblikovanju cene izvajanja obvezne občinske gospodarske službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov v Občini Beltinci za leto 2018 in s poročilom o delu za leto 2017.
6. Seznanitev z Letnim poročilom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2017 in s Programom dela in finančnim načrtom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2018 ter podajo soglasja k obema aktoma.
7. Seznanitev s Poslovnim poročilom Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota za leto 2017.
8. Obravnava in sprejem Letnega poročila poslovanja JKP Komuna Beltinci d.o.o. v letu 2017.
9. Predlog prve dopolnitve načrta ravnanja z nepremičnim stvarnim premoženjem Občine Beltinci v letu 2018.
10. Obravnava in sprejem Programa

ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2018.

11. Obravnava in sprejem Programa ukrepov za dodeljevanje finančnih spodbud za razvoj podjetništva v Občini Beltinci za leto 2018.
12. Seznanitev z idejno zasnovo ureditve območja pri NLB.
13. Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Beltinci za leto 2018.
14. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.
15. Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v občini Beltinci.

Sklep št. 346/VI:

Sprejme oz. potrdi se vsebina zapisnika 31. redne seje v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 347/VI:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje za predsednika in člane Posebne občinske volilne komisije Občine Beltinci naslednje člane:

1. Davor Koren, roj. 3.10.1984, stanujoč Lipovci 203, 9231 Beltinci za predsednika POVK
2. Tatjana Trstenjak, roj. 4.10.1982, stanujoča Panonska 7b, 9231 Beltinci za podpredsedico POVK.
3. Slavko Horvat, roj. 3. 4.1980, stanujoč Dokležovje, Murska 28, 9231 Beltinci za prvega člana POVK.
4. Zvonko Oršoš, roj. 7. 3. 1994, stanujoč Poljska pot 9/g, 9231 Beltinci za namestnika prvega člana POVK.
5. Janko Bezjak, roj. 18. 2. 1942, stanujoč Lipovci 265, 9231 Beltinci za drugega člana POVK.
6. Anja Cigut, roj. 14. 1. 1992, stanujoča Dokležovje, Narcisna ulica 16 za namestnico drugega člana POVK.
7. Sabina Šajher, roj. 3.12. 1988, stanujoča Ribiška pot 2, 9231 Beltinci za tretjo članico POVK.
8. Irena Muhič, roj. 14. 7. 1966, stanujoča Dokležovje, Glavna 53, 9231 Beltinci za namestnico tretjega člana POVK.

Mandat POVK Občine Beltinci začne veljati z dnem 12. 8. 2018 in traja 4 (štiri) leta.

Sklep št. 348/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom Zavoda za turizem in kulturo Beltinci za leto 2017.

Sklep št. 349/VI:

Občinski svet Občine Beltinci daje soglasje k Programu dela in h kadrovskemu načrtu, ki je vsebovan v programu dela ZTK za leto 2018.

Sklep št. 350/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Elaboratom o oblikovanju cene izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov v Občini Beltinci za leto 2018 in s poročilom za leto 2017, ki sta bila predložena s strani izvajalca gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, podjetja SAUBERMACHER-KOMUNALA Murska Sobota d.o.o.

Sklep št. 351/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2017 in s Programom dela in finančnim načrtom Zdravstvenega doma Murska Sobota za leto 2018 ter daje soglasje k obema aktoma.

Sklep št. 352/VI:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s Poslovnim poročilom PIŠK Murska Sobota za leto 2017.

Sklep št. 353/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Letno poročilo Komune, javnega komunalnega podjetja Beltinci d.o.o. za leto 2017, v predloženi vsebini in obliki.

2. Čisti dobiček poslovnega leta 2017 v višini 41.016,00 EUR se razporedi za

investicije v osnovna sredstva podjetja.
3. Poslovodstvu družbe in Nadzornemu svetu Komune Beltinci d.o.o. se za leto 2017 podeli razrešnica.

Sklep št. 354/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Prvo dopolnitev Načrta ravnanja s stvarnim nepremičnim premoženjem Občine Beltinci v letu 2018 - v predloženi vsebini.

Sklep št. 355/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Program ukrepov za dodelitev pomoči na področju ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2018, predvideni v 13., 15., 16., 19., 20. in 23. členu Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za programsko obdobje 2015-2020 in sicer:....

1. Za ukrep 1 iz 13. čl. pravilnika: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo.

Podukrep 1.1. Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Skupna okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa (za vse podukrepe skupaj) je 5.000,00 EUR.

Pomoč se dodeli za naslednje namene:

-Stroški nakupa rastlinjaka ter opreme v rastlinjaku (investicije v rastlinjake, zamenjava folije, namakalne cevi, folije za prekrivanje iz tkanine, talne-perfurirane folije); pomoč znaša do 30 % upravičenih stroškov.

-Stroški nakupa mreže, namenjene preprečevanju vdora divjadi na proizvodnih vrtnarskih površinah; pomoč znaša do 30 % upravičenih stroškov, pri čemer se subvencionira maksimalna vrednost mreže do 600,00 EUR/ha.

-Stroški nakupa opreme za hleve (privezi, boksi, inštalacije, mlekovodi,

napajalniki, računalniški programi, stroški opreme pomožnih objektov-pokrivne mreže, folije za silose), pomoč znaša do 30 % upravičenih stroškov.

-Stroški nakupa in postavitve mrež proti toči v sadovnjakih in nabava mreže (ograje) za zaščito pred vdorom divjadi v sadovnjakih, pri čemer se subvencionira maksimalna vrednost mreže do 600,00 EUR/ha; minimalna površina sadovnjaka, ko se pomoč lahko dodeli, je 15 arov, višina pomoči je do 30% upravičenih stroškov.

2. Za ukrep 3 iz 15. čl. pravilnika Pomoč za dejavnost prenosa znanja in informiranja.

Sofinancirajo se stroški izobraževanja, usposabljanja in informiranja, izvajanje delavnic ter predstavitev dejavnosti, pomoč je do 50% upravičenih stroškov; skupna okvirna višina sredstev pomoči za ta ukrep je 500,00 EUR.

3. Za ukrep 4 iz 16. čl. pravilnika Pomoč za plačilo zavarovalnih premij.

a) Za zavarovanje posevkov je pomoč do 25 % vrednosti oz. upravičenih stroškov,

b) Za zavarovanje živali zaradi bolezni: pomoč je do 25% vrednosti oz. upravičenih stroškov. Skupna okvirna višina sredstev za ta ukrep je 15.500,00 EUR.

4. Za ukrep 5 Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v dopolnilno in nekmetijsko dejavnost na kmetiji de minimis.

Intenzivnost pomoči je do 40% upravičenih stroškov. Okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 1.500,00 EUR.

5. Za ukrep iz 6. iz 20. čl. pravilnika Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju dopolnilnih in nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja.

Intenzivnost pomoči je do 50 %

upravičenih stroškov. Okvirna višina sredstev za izvedbo tega ukrepa je 500,00 EUR.

6. Za ukrep 7. iz 23. čl. pravilnika: Podpora ohranjanju oz. povečevanju rodovitnosti tal: do 50% upravičenih stroškov nakupa sredstev za zmanjšanje kislosti tal oz. uravnavanje Ph vrednosti oz. analize tal (pri tem velja omejitev, da ne več kot 120,00 EUR/ha/vsaka tri leta pri nakupu sredstva za uravnavanje PH vrednosti tal). Okvirna skupna višina sredstev za ta ukrep je: 27.000,00 EUR.

Skupna višina sredstev za vse ukrepe po Programu ukrepov za dodelitev pomoči na področju ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2018 znaša 50.000,00 EUR.

V kolikor v okviru sprejetega Letnega programa ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2018 predvidena sredstva za posamezen ukrep niso v celoti uporabljena, se preostanek teh sredstev lahko uporabi-prerazporedi za drugi ukrep, ki je določen med ukrepi finančnih spodbud za to leto.

Ne glede na določila iz prejšnjih točk Letnega programa ukrepov za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja v Občini Beltinci za leto 2018 se pomoč pri posameznem ukrepu sorazmerno zniža, v kolikor je iz zahtevkov prosilcev pomoči razvidno, da bi bil presežen znesek predviden v letnem programu ukrepov za posamezen ukrep, pri drugem ukrepu pa tudi ni na razpolago »viška« teh sredstev.

Sklep št. 356/VI:

Občinski svet občine Beltinci sprejme s strani Odbora za gospodarstvo, varstvo okolja in gospodarske javne službe predlagani Program ukrepov za dodeljevanje finančnih spodbud za razvoj podjetništva v Občini Beltinci za leto 2018, kakor sledi:

I. Za subvencije v gospodarstvu se v letu 2018 iz proračunske postavke št. 9044102140 - OU SUBVENCije V GOSPODARSTVO - konto št. 4102882 - druge subvencije v gospodarstvo in socialnopodjetništvo, razpišejo sredstva v višini 50.000,00 EUR, kakor sledi:

1. za ukrep SPODBUJANJE ZAGONA IN RAZVOJA PODJETIJ NA OBMOČJU OBČINE BELTINCI se v letu 2018 razpišejo sredstva v višini 20.000,00 evrov,
2. za ukrep SPODBUJANJE ODPIRANJA NOVIH DELOVNIH MEST IN SAMOZAPOŠLOVANJA se v letu 2018 razpišejo sredstva v višini 15.000,00 evrov,
3. za ukrep SPODBUJANJE PROJEKTOV INOVACIJ se v letu 2018 razpišejo sredstva v višini 5.000,00 evrov,
4. za ukrep SPODBUJANJE RAZVOJA PROJEKTOV SOCIALNEGA PODJETNIŠTVA se v letu 2018

razpišejo sredstva v višini 10.000,00 evrov in sicer za podukrep ZAGON IN RAST SOCIALNIH PODJETIJ. I I . V kolikor v okviru sprejetih ukrepov za subvencioniranje iz proračunske postavke št. 9044102140 - OU SUBVENCije V GOSPODARSTVO - Konto št. 4102882 - Druge subvencije v gospodarstvo in socialno podjetništvo, podjetništvo, predvideno sredstva za posamezen ukrep ne bodo v celoti porabljena, se preostanek teh sredstev lahko uporabi - prerazporedi za preostale sprejete ukrepe.

Sklep št. 357/VI:

Občinski svet Občine Beltinci pooblašča župana Milana Kermana, da podpiše Pismo o nameri za zamenjavo zemljišča z NLB v skladu z zakonskimi določili, nadaljuje s postopkom ureditve območja nasproti trgovine Mercator

ter sproti obvešča OS o ureditvi tega območja.

Sklep št. 358/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme sklep, da se v letu 2018 pri obračunu in odmeri NUSZ v skladu z Odlokom o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Beltinci (Ur. list RS št. 69/2017) za vse objekte stanovanjskega namena upošteva korekcijski faktor 0,8 obračunanega nadomestila.

Izvillečke sklepov iz zapisnika 32. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

**MONTAŽA
in
SERVIS
vseh vrst senčil**

---

senčila
ROLI

Ivan Miholič s.p.
Bratanci

☎ 040 295 235

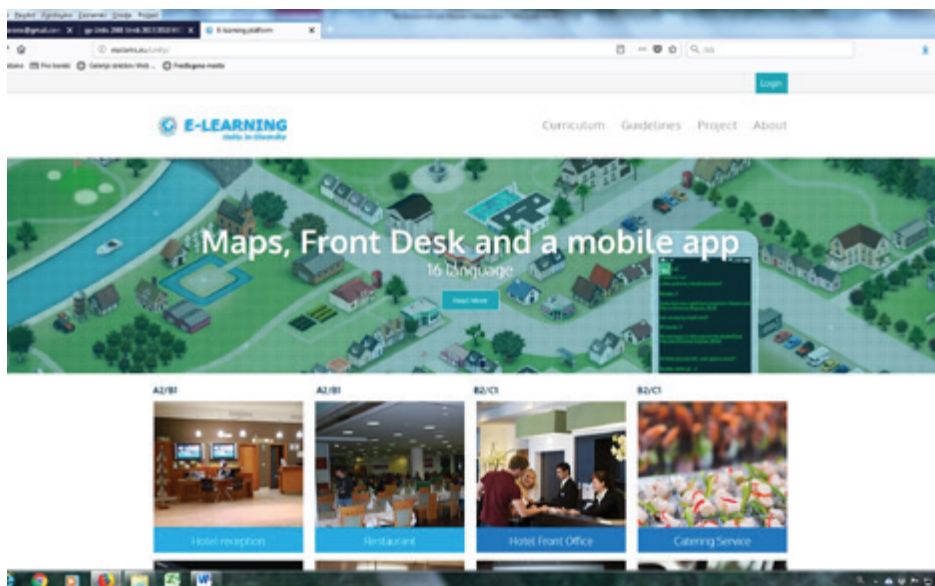
✉ sencila.rol@gmail.com

📘 Senčila ROLI

- ROLETE
- ŽALUZIJE
- KOMARNIKI
- PLISE ZAVESE
- TENDE
- NOTRANJI ROLOJI
- ROLO GARAŽNA VRATA
- LAMELNE in PANELNE ZAVESE
- SCREEN SENČILA
- POPRAVILO STARIH ROLET

Predstavitev evropskega projekta "Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market"

Moodle e-platforma za učenje

Na Ekonomski šoli Murska Sobota, višji strokovni šoli, se zaključuje evropski Erasmus+ projekt "Language skills and intercultural issues in the hospitality industry: unity in diversity in the EU labour market," ki se je začel pred dvema letoma. Gre za nadgradnjo evropskega projekta „Key Skills for Hotel Industry Staff“, ki se je zaključil leta 2016, in v katerem smo se projektni partnerji osredotočili na razvoj jezikovnega tečaja za zaposlene v gostinski industriji v 12 jezikih. Tečaj je na voljo na: <http://esolams.si/elearning/>. Več o projektu pa najdete na spletnih straneh: <http://language4hotel.eu/> in <http://www.vss-ms.si/>.

Novi Erasmus+ projekt bolj podrobno predstavlja in ponuja rezultate, ki so bili doseženi v projektu „Key Skills for Hotel Industry Staff“. Poleg tega z novimi partnerji razširja obseg ponujenega in rezultate še izboljšuje. Cilj projekta je bila priprava interaktivnega kombiniranega jezikovnega tečaja »Unity in Diversity,« ki je sestavljen iz on-line materiala za učenje, ki je na voljo na Moodle platformi za učenje, in interaktivnega materiala za učenje na štiri oči, ki vsebuje proučevanje

primerov, igre, reševanje problemov, video- posnetke in drugo, z namenom razvijanja jezika udeleženca poklicnega izobraževanja in usposabljanja, medkulturnih in digitalnih kompetenc, kreativnosti, veščin reševanja problemov in fleksibilnosti. Celoten tečaj je sestavljen iz treh delov:

1) nov interaktiven A1 jezikovni tečaj v 16 jezikih (angleški, češki, francoski, grški, hrvaški, italijanski, latvijski, litvanski, madžarski, nemški, romunski, ruski, slovenski, španski, švedski in turški), ki vsebuje module »Dobrodošli«, »Hotel«, »Restavracija«, »Strokovne veščine«;

2) jezikovni tečaj A2/B2 je razširjen na 16 jezikov za obstoječe module "Hotel Reception", "Restaurant", "Restaurant Kitchen", "City", "Hotel Business Centre" in "Management Offices". Prva dva modula sta na voljo tudi kot aplikacije za pametni telefon, modul "City" pa vsebuje 3 interaktivne zemljevide in 3 notranje hotelske zemljevide;

3) B2/C1 medkulturni jezikovni tečaj v angleščini, ki vsebuje 8 modulov "Hotel Front Office", "Catering Service", "Hotel Management", "Conference

and Business Services", "Off-site Services" in "Financial Management", medkulturni modul, ki prikazuje kulturne občutljivosti devetih držav projektnih partnerjev in devet modulov držav, ki predstavljajo glavne turistične informacije, potrebne za delo. Tečaj vsebuje proučevanje primerov, videoposnetke, on-line module in naloge tipa reševanje problemov na štiri oči.

Projektni partnerji prihajajo iz 9 držav, in sicer iz Češke, Hrvaške, Italije, Latvije, Litve, Romunije, Slovenije, Turčije in Velike Britanije. Glavni koordinator projekta je Turistička i ugostiteljska škola Dubrovnik.

Rezultati projekta bodo koristni in brezplačno dostopni za različne izobraževalne institucije, za zaposlene v turistični in gostinski industriji in za kogarkoli, ki želi izboljšati medkulturne jezikovne kompetence. Nov jezikovni tečaj bo na voljo od septembra naprej. Povezavo do tečaja najdete na spletni strani višje strokovne šole: <http://www.vss-ms.si/>.

Erna Vöröš
Vodja projekta
Ekonomska šola Murska Sobota
Višja strokovna šola

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA
Medobčinski inšpektorat občin Beltinci, Črenšovci, Odranci, Turnišče in Velika Polana

Mladinska ulica 2
9231 Beltinci

Tel: 02/541 35 64

Fax: 02/541 35 70

E-mail: medobcinski.inspektorat@beltinci.si

Datum: 15.06.2018

OBVESTILO

VZDRŽEVANJE REDA, ČISTOČE IN MIRU NA POKOPALIŠČU

Določila Odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč in o pokopališkem redu na območju Občine Beltinci (Ur. list RS, št. 46/2006, 103/2009, 37/2013):

Obiskovalec pokopališča in vežice je dolžan opustiti vse, kar bi bilo zoper pieteto do umrlih in se **obnašati na pokopališču tako, da izkaže ustrezno spoštovanje do umrlih, drugih obiskovalcev in samega kraja.**

V območju pokopališča ni dovoljeno:

- *nedostojno vedenje, kot je vpitje, glasno smejanje, razgrajanje in hoja po grobovih oziroma prostorih za grobove,*
- *odlaganje smeti in odpadkov izven za to določenega prostora,*
- *druge vrste onesnaževanj pokopališkega prostora in objektov v območju pokopališča,*
- *vodenje živali na pokopališče,*
- *vstop s kolesom, kolesom z motorjem ali motornim vozilom in njihovo shranjevanje na pokopališču,*
- *odtujevanje predmetov s tujih grobov, pokopaliških prostorov in iz objektov v območju pokopališča,*
- *lepljenje plakatov, reklamnih obvestil in podobnega*

Globa za storjene prekrške po zgornjih alinejah je za posameznika **50 EUR**.

Z globo **130 EUR**, pa se kaznuje posameznik, ki ***poškoduje mrliške veže, grobove, kostnice, nasade in druge naprave in predmete v območju pokopališča.***

Zidarska, kamnoseška, kovinostrugarska, kovinotiskarska in druga dela, ki so namenjena urejanju pokopališč in s tem povezani prevozi se lahko opravljajo le **z dovoljenjem upravljavca**. Prav tako mora najemnik ali izvajalec del v njegovem imenu pridobiti pisno soglasje, kadar gre za dokončno ureditev groba.

Pripravila: Petra Cvetko,
strokovna sodelavka na MI

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA

Medobčinski inšpektorat občin Beltinci, Črenšovci, Odranci, Turnišče in Velika Polana

Mladinska ulica 2
9231 Beltinci

Tel: 02/541 35 64

Fax: 02/541 35 70

E-mail: medobcinski.inspektorat@beltinci.si

Datum: 19.06.2018

AMBROZIJA-najmočnejši znani alergen

Spoštovani občani in občanke,

dovolite, da vas zopet spomnimo na ravnanje z najdbišči rastišč ambrozije, samim postopkom zatiranja in obveznostmi lastnikov zemljišč, poraščenih z amrozijo.

Pelinolistna ambrozija in druge sorodne vrste iz rodu *Ambrosia* sodijo med škodljive rastline, ki zaradi svoje razširjenosti predstavljajo **problem za kmetijstvo in zdravje ljudi**. V kmetijstvu kot plevel povzroča dodatne stroške, porabljene za zdravstveno varstvo in **kot posledica manjšega kmetijskega pridelka**. Ambrozija cveti od **začetka julija do konca oktobra**, odvisno od vremenskih razmer lahko tudi prej. Ena rastlina lahko proizvede do nekaj milijard pelodnih zrn. Pelod ambrozije je eden **najmočnejših znanih alergenov**. Osebe, občutljive na cvetni prah ambrozije, velikokrat obolevajo za **alergijskim rinitisom in astmo**.

Za uspešen boj je treba ambrozijo uničiti pred cvetenjem. Rastline je potrebno odstraniti s koreninami vred ali odstraniti njihov nadzemni del tako, da se ne obrastejo več. V sezoni se jo lahko tudi večkrat pokosi ali pa se jo zatira s herbicidom.

Imetniki zemljišč (lastniki, upravljavci, najemniki) morajo sami odstranjevati ambrozijo, tako na kmetijskih kot tudi na nekmetijskih zemljiščih.

Prijave najdb rastišč ambrozije lahko oddate na Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, **Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin**, Območni urad Murska Sobota, Kocljeva ulica 10, 9000 Murska Sobota, po mailu: **OU-MurskaSobota.uvhvvr@gov.si** ali na tel. št. **02 521 43 40**.

Medobčinski inšpektorat
Petra Cvetko, strokovna sodelavka

Nekaj novic iz KS Beltinci

Tako v naši krajevni skupnosti kakor v našem kraju opazujemo, da nam veliko preglavic povzroča naš potok Črnec, ki je zelo zaraščen, poln mulja in zato premalo pretočen. Posledica je zastajanje vode, ki ima poleg ogromnih padavin za posledico dvig podtalnice, ki zaliva kleti in druge nizko ležeče prostore.

Vem, spoštovani krajan, da ste v teh trenutkih skoraj vedno prepuščeni sami sebi in po potrebi našim dobrim gasilcem, ki nam vedno priskočijo na pomoč.

Zato bomo od vodne skupnosti pridobili stališče, ali bi bilo manj vode, če odstranimo plošče, ki so položene na dno Črnca ali pa bi bilo dovolj že, če bi se struga očistila.

Drugo vprašanje, s katerim se obračam na vas, je povezano z izgradnjo potke ob žarnem zidu, ki bi jo želeli povezati s prečno potko, da bi tako dobili zaključeno celoto.

Kakor na vseh pokopališčih po Sloveniji bi tudi pri nas radi uredili gomilo za raztros pepela pokojnikov, ki bi si to

Potok Črnec je potreben ureditve

želeli.

Pogovarjala sem se s krajinarko, ki predlaga tako gomilo pred žarnim zidom, druga možnost pa je v delu pokopališča pred novim nasadom cipres.

Če imate kakšen dober predlog, vas prosim, da nam ga sporočite na KS Beltinci ali nas pokličete. Za vsako mnenje bomo hvaležni.

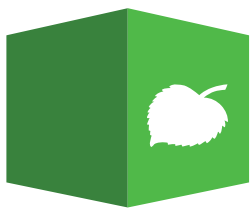
Upam tudi, da nam bo skupaj z Občino Beltinci kmalu uspelo dokončati razsvetljavo v Žitni ulici.

Prosim za vaše predloge in pobude, da bo lažje ustreči vašim željam.

V imenu Sveta KS Beltinci:

Lizika Zadavec
predsednica KS Beltinci

TISK in VEZENJE na MAJICE

tiliaprint

T I S K A R N A

Tekstil predstavlja eno največjih skupin promocijski artiklov. S potiskano majico ali kakšnim drugim tekstilnim izdelkom dosežemo veliko ljudi. Poleg tega ljudje radi dobijo v dar uporabne izdelke z dodano vrednostjo.

Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Telovadba v Lipovcih

Zaključno druženje pri Zvezdi v Beltincih

V zimskih mesecih je dobro, da si najdemo kakšno razgibalno aktivnost. V Lipovcih se s tem ukvarjamo že nekaj let in organiziramo telovadbo. Zadnji dve leti je telovadbo vodila

odlična diplomirana fizioterapevtka Nataša Sraka. Je požrtvovalna in zahtevna, vendar se teh vaj lahko naučiš in jih čez celo leto izvajaš tudi doma.

Zahvaljujemo se Nataši za vložen trud. Želimo si sicer, da bi bilo tega več. Zaradi hitrega življenja in stresa ljudje potrebujemo sprostitvene aktivnosti, tudi v obliki hoje, teka, plesa, glasbe, petja, pohodov... Na ta način ohranjamo duševno in telesno zdravje. Tako fizično aktivnost povežemo tudi z druženjem. Letošnjo telovadbo smo zaključile s pohodom v Beltince in se naši Nataši zahvalile s pico in kozarčkom dobrega vina. Naslednje leto pričakujemo in želimo isto voditeljico in večje število udeleženk.

Želimo vam veliko gibanja in zdravja.

***Udeleženke telovadbe
Vera Bezjak***

Kulturni dan drugošolcev - dan knjige

Ponosni prejemniki priznanj ob zaključku Bralne značke

V četrtek, 19. 4. 2018, smo z učenci drugega razreda obeležili kulturni dan – DAN KNJIGE. Ta dan smo posvetili knjigi, saj je april mesec knjige, ko praznujemo dva praznika: 2. april je mednarodni dan knjig za otroke, ko se spominjamo rojstva največjega svetovnega pravljicarja Hansa C. Andersena, 23. april pa je svetovni

dan knjige. Na ta dan so učenci v šolo prinesli svojo najljubšo knjigo, jo predstavili ter povedali, na kakšen način so povezani s knjigo. Izdelali so tudi svoja bralna znamenja.

V nadaljevanju smo uro preživel v šolski knjižnici, kjer nam je šolska knjižničarka spregovorila o pomenu knjige in branja ter širjenju zavesti o

branju. Dotaknila se je tudi nastanka knjige, pomena obiska knjižnice in širjenja bralne kulture, ki se prav gotovo začne že v zgodnjih otroških letih.

Potem smo učencem podelili priznanja ob zaključku Bralne značke. Učitelji razredniki smo veseli in ponosni na svoje učence, saj je preko 50 učencev prejelo priznanja. Ob dramatizaciji pesmi *Miška v knjižnici*, ki so jo odlično odigrali učenci, smo zaključili dan v mislih, da učencem skušamo približati branje, ki je najdragocenejša sposobnost ljudi z vidika širjenja besednega zaklada, izražanja, spodbujanja domišljije, pridobivanja vrednot, javnega nastopanja in vstopanja v odgovorno družbo tega stoletja.

Matej Žalig

Učenci in učitelji OŠ Beltinci na izmenjavi v Romuniji

V nedeljo, 13. maja 2018, smo se jaz, sošolec Mark, trije osnovnošolci in tri učiteljice, ki so nas spremljale, v okviru projekta Erasmus+ Modern Classrooms Modern Education odpravili v Romunijo, natančneje v mesto Iasi. Hišnik Vito nas je s kombijem odpeljal do letališča v Gradcu, od koder smo imeli prvi let do Dunaja, tam pa smo prestopili na letalo za Iasi. Vsi smo bili že zelo vznemirjeni in komaj smo čakali, da se spoznamo z našimi tamkajšnjimi gostiteljskimi družinami. Po dobri uri leta smo končno prispeli. Družine so nas že čakale na letališču in odpravili smo se na domove. Vse družine so nas zelo lepo sprejele. Je pa bilo nekaj, kar smo vsi v trenutku, ko smo prispeli, ugotovili. Sloj prebivalstva je v Romuniji, ki je vzhodnoevropska država, precej manjši od Slovenije. Čeprav mogoče tamkajšnji ljudje nimajo čisto vsega, kar si želijo, pa imajo nekaj, kar mnogi izmed nas nimamo. Čeprav po večini niso ravno bogati, pa so veseli, nasmejani in vedno dobre volje. Trudili so se po svojih najboljših močeh. Po prvi prespani noči smo se v ponedeljek vsi slovenski, italijanski, romunski, turški in grški učenci, ki smo sodelovali pri tem projektu, zbrali. Sledil je ogled mestne hiše, muzeja in predstavitev posameznih držav in šol. Zatem smo se odpravili na kosilo v bližnjo restavracijo. Po obilnem kosilu smo šli nakupovat v tamkajšnji nakupovalni center, ki je bil res ogromen. Sledil je povratek k družinam, kjer smo prespali. V torek smo se dobili v šoli ob 9. uri zjutraj. Njihove šole se zelo razlikujejo od naših, npr. v šoli ni telovadnice, ampak je le

Učenci in učitelji iz Slovenije, Italije, Turčije, Grčije in Romunije na ogledu znamenitosti v romunskem mestu Iasi

ena prazna soba, kot nekakšna učilnica s preprogo, kjer učenci telovadijo. V šoli smo imeli do 13. ure matematiko. Učili smo se različne matematične vsebine, seveda v angleščini. Bilo je zelo zanimivo in zabavno. Kosilo smo opravili v bližnji restavraciji, zatem pa smo si ogledali Palačo kulture. Nato smo se vrnil k družinam. V sredo je dopoldan potekal enako kot prejšnji dan: učili smo se matematiko, potem pa šli kosit k družinam. Jaz, moja tamkajšnja spremljevalka Diana, Grkinja Maria in njena spremljevalka Maria ter Dianina mama smo se po kosilu odpravile v botanični vrt. Bilo je prekrasno. Nato smo se odpravili še na sladoleđ, potem pa k njim domov. V četrtek smo se dopoldan spet učili različne matematične vsebine, popoldan pa smo se odpravili na ogled farme in vinarne. Tam nas je pričakalo tudi obilno kosilo, katerega se kar

nismo morali ubraniti. Že je bil tu petek, ko smo imeli v šoli zaključno prireditev. Vsak od nas je dobil certifikat in kmalu zatem smo se morali posloviti od naših spremljevalcev in počasi iti na letališče. Ko smo prišli domov, smo bili srečni, da smo se vrnil, obenem pa je bil za nami teden, v katerem smo se marsikaj naučili, spletli veliko prijateljskih vezi in marsikaj doživeli. Predvsem pa smo se naučili, da bomo od zdaj naprej spoštovali tudi ljudi, ki niso kot mi, in da bomo še bolj spoštovali našo državo Republiko Slovenijo. Kot pravi znan slovenski pregovor: 'Povsod je lepo, a doma je najlepše.' In še kako drži!

Ana Tivadar
Osnovna šola Beltinci

Joga za najmlajše

Večina odraslih se sploh ne zaveda, kako pomembna so prva leta otrokovega življenja za njegov poznejši razvoj in življenje. Prepogosto pozabljamo, da se otrok v svojih prvih treh letih življenja najhitreje uči in je za učenje najbolj dovzeten. V vrtcu poskušamo vsak na svoj način otrokom omogočiti

čim kvalitetnejši način učenja, ki jih vodi do njihovega lastnega uspeha. Joga za otroke je eden od načinov, kjer otrok spoznava samega sebe, gradi na zaupanju vase in do drugih ter razvija svoje psiho-fizične sposobnosti. Primerna je za otroke od prvega leta starosti zaradi svoje preproste filozofije,

ki se razvija že stoletja: «Naredi kot zmored in več.» Namen vadbenih minut ni v pravilni izvedbi vaj, ampak v motivaciji in samem procesu usvajanja znanja in zmožnosti posameznika. Moje vodilo pri delu z otroki je njihov interes. Posebej sem pozorna na njihov odziv in skozi svojo ustvarjalnost to

Joga za najmlajše - kuža počivalček

Rebeka Zver

neposredno in spontano prenašam na slehernega posameznika, ki je vključen v dejavnost. Nekatere igrice in vaje popolnoma prilagodim ali si jih izmislim, da so otrokom zanimive, razumljive, zabavne,... Velikokrat se ozrem v svoje otroštvo in uporabim preproste igre, ki smo se jih nekoč igrali s starši, ker vsebujejo načrtno cilje. V vzhodnem svetu že od nekdaj nekatere glasovne igre joge uporabljajo za samozdravljenje fizičnega telesa in duha. Največje zadovoljstvo po opravljenem delu pa so zadovoljni in nasmejani otroški obrazi.

Izlet v Lipovce

Na obisku pri družini Šebjanič-Ficko

V okviru zaključne prireditve z naslovom Tu sem doma smo v enoti »Sonček« Dokležovje najprej spoznavali znamenitosti domačega kraja. Ker pa naš vrtec obiskujeta tudi otroka iz Lipovcev, smo se z namenom, da spoznamo še njun kraj, na povabilo družine Šebjanič-Ficko z avtobusom odpeljali v Lipovce. Najprej smo se ustavili v Vrtcu Lipovci, si ogledali

igralnice in igrišče, se družili z otroki, igrali, klepetali in spoznavali nove prijatelje. Čas je hitro tekkel, zato smo se odpravili naprej do hokejskega igrišča, kjer nas je pričakal prijazen gospod. Z enim izmed igralcev nam je predstavil hokej na travi. Kot se spodobi za prave športnike, smo se sprva malo ogreli s tekom in razgibavanjem, nato pa se preizkusili še v obvladovanju

hokejske palice in žogice. Po igri smo si ogledali prostore hokejskega društva in bili navdušeni nad pokali, ki so jih igralci že osvojili. Pot nas je vodila čez cesto, kjer smo si ogledali živali na kmečkem turizmu. Videli smo zajce, lame, kokoške, petelina, račke, goske in ponija, ki sta se prosto sprehajala med nami. Nestrpnost in polni pričakovanj smo končno obiskali družino Šebjanič-Ficko. Naša prijateljica sta nas povabila na dvorišče, kjer smo se lahko igrali na igralih in preizkusili njune igrače. Otroci in tudi odrasli smo ob druženju zelo uživali, se sladkali s pripravljanim pecivom in odžejali s sokom. S slastnim pecivom se je posladkala tudi kokoška, ki nas je prišla obiskat. Čas našega druženja se je iztekal, zato smo si za konec ogledali še prašiče in se zahvalili za povabilo ter prijazen sprejem. Počasi smo se poslovili in se z avtobusom odpeljali nazaj v Dokležovje.

Danijela Slavic

»Tü san doma«

... je stavek, ki ga vsak z veseljem in ponosom izgovori. Prikazuje naše ime, naše stališče in naš odnos. To je vrednota, ki ne pomeni samo odnosa do doma, družine, ampak odnos do okolice, kraja in predvsem naše ljube prelepe dežele Slovenije. To vrednoto smo želeli v Vrtcu Beltinci približati »našim« otrokom. Želeli smo, da spoznajo naše kraje, lepote, značilnosti in predvsem, da začutijo Slovenijo kot našo domovino in najlepšo deželo.

Vse omenjeno zelo lepo in nazorno prikazuje gledališče KU KUC, ki nam je podarilo premierno predstavo »MALA MURSKA DEKLICA«, ki skozi svoje letovanje s štrkom Jauzijem spoznava lepote Slovenije. Kot vsako potovanje je bilo tudi njeno lepo, a vendar se na koncu zave, da je najlepše tam, »ge smo doma«. Tako smo predstavo, ki nas je navdušila, povezali z našimi vrednotami in se osredotočili na značilnosti vsake pokrajine v Sloveniji. Vsaka enota vrtca si je izbrala eno pokrajino, ki jo je skupaj z otroki spoznavala in preko plakata prikazala značilnosti določenega kraja na sami prireditvi. Tudi naše pridne kuharice in kuhar so se vključili v projekt. Tega smo bili še posebej veseli, saj smo tako spoznavali tudi kulinarčne dobrote določene pokrajine. Tako so se glede na določeno pokrajino odvijale tudi delavnice, ki so potekale po predstavi. Značilnosti kraja smo otrokom želeli približati preko

Tü san doma - zaključna prireditev Vrtca Beltinci

različnih dejavnosti, kot so: izdelovanje ljubljanskega zmaja, plesno kolo z lepo Anko, veslanje s čolni po morju, ribolov in igra s školjkami ter peskom, prebujanje spečega kralja Matjaža in izdelava njegove krone, modeliranje z glino, ustvarjanje najstarejše trte na Štajerskem, pogledali smo si tudi našo najvišjo goro Triglav, se fotografirali s Kekcem in Mojco... Otroci in njihovi starši so imeli tako resnično veliko priložnosti za izlete po Sloveniji, ki pa so se ravno pravi čas končali ob »liplenskih langašaj«, ki so nam jih pripravili predstavniki TD Lipa. Naš popoldan je tako minil z lepimi

spomini na zaključno prireditev vrtca in še večjim zavedanjem o lepotah naše dežele Slovenije. Hvaležni smo staršem, ki so spremljali svoje otroke po pravljичnih krajih Slovenije in bili aktivni v naših delavnicah. Iskrena hvala vsem povabljenim gostom, ki ste se udeležili naše prireditve in predvsem vsem zaposlenim v Vrtcu Beltinci, gledališču KU KUC, TD Lipa ter Občini Beltinci, ki ste prispevali vsak svoj kanček k uresničitvi naše ideje.

Koordinatorica zaključne prireditve
Sonja Serec

Minikronometer 2018

Tudi letos se je Vrtec Beltinci odzval povabilu društva TIM MLIN BELTINCI, da pripravimo poligon za spretnostno vožnjo s kolesom za najmlajše. Poligon je bil sestavljen iz slaloma med stožci, vožnje v ovinek, vožnje ravnotežja z obročem in vožnje preko ovir.

Otroci so po opravljenipreizkušnji prejeli medaljo in majhno pozornost. Kot vsako leto je poligon "odprl" klovn Toni Makaroni in s svojimi zabavnimi vložki popestril vzdušje med občinstvom.

Kot že leta poprej smo se tudi letos razveselili vabila in upamo na nadaljnja uspešna sodelovanja.

Gordana Sobočan, Suzana Horvat,
Jasmina Marič, Monika Tkalec
Vrtec Beltinci

Svojo spretnost je na poligonu preizkusil tudi klovn

Euro vino 2018 tudi v Beltincih

*Eminence športa in vina
Ivo Milovanovič, Ignac Rajh in
Ivo Daneu uživajo v prekmurskih
kulinaričnih dobrotah*

*Zmagovalna slovenska vinska reprezentanca na Otoku ljubezni v Ižakovcih.
Zagotovo jim je prav ljubezenski napoj prinesel zmago*

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota prejelo priznanje za naj prostovoljno organizacijo v Mestni občini Murska Sobota

Mestna občina Murska Sobota je v minulem letu potrdila naziv prostovoljstvu prijazno mesto, ki ga ima že od leta 2014.

Od takrat vsako leto s posebno prireditvijo nagradijo posameznike, društva in organizacije, ki so bili v preteklem letu najbolj predani prostovoljnemu delu.

V kategoriji naj prostovoljna organizacija je komisija izbrala Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota. Priznanje je na posebni prireditvi predsedniku društva Vojmirju Proseni predal župan mestne občine, dr. Aleksander Jevšek. Na slavnostni prireditvi so bili navzoči tudi številni člani našega društva in tako še posebej počastili to, za društvo, pomembno priznanje.

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota obeležuje letos 70. obletnico delovanja. Je najstarejša invalidska organizacija v

Pomurju. V društvu so skozi leta vedno sledili tudi viziji prostovoljnega dela za svoje člane in njihove svojce ter se tako uspešno vključevali v ožje in širše lokalno okolje.

V društvu je vključenih čez dvesto slepih in slabovidnih oseb iz celotnega Pomurja. Člani so vključeni v različne dejavnosti: izobraževalne, kulturne, športne, družabne. Prav tako se v društvu izvajajo tudi posebni socialni programi za člane, družinske člane in prostovoljce.

Društvo je dinamično, vključuje veliko prostovoljcev, ki nesebično pomagajo članom tudi na terenu.

Skozi njihove socialne programe pa pomagajo članom in njihovim svojcem živeti polno in ustvarjalno življenje kljub slepoti ali okvari vida, kajti njihovo geslo je: "Edina tema, ki obstaja, je neznanje ..."

Pri njihovem delu jih podpira tudi Mestna občina Murska Sobota, saj je

predstavnik društva vključen v Svet za invalide, ki je posvetovalno telo župana. Skupaj sprejemajo akcijske načrte za neodvisno življenje invalidov v občini.

V Medobčinskem društvu slepih in slabovidnih Murska Sobota smo veseli, da je naše delo opaženo. Trudili se bomo še naprej, da našim članom in njihovim svojcem pomagamo pri vključevanju v vsakodnevno življenje. Skupaj s številnimi prostovoljci se trudimo, da osebam z okvaro vida pomagamo do čim bolj polnega in kvalitetnega življenja.

Ponosni smo na priznanje, ki smo ga prejeli in se zanj iskreno zahvaljujemo.

Marta Volmut
vodja skupine za samopomoč pri MDSS

20. maj, svetovni dan čebel

Čebela

Vir: <http://www.lifestylenatural.si/5038/cebelarstvo>

Združeni narodi so na slovensko pobudo 20. maj razglasili za svetovni dan čebel. Dan je namenjen predvsem zavedanju izjemnega pomena čebel za preživetje človeka.

Čebele vse bolj ogrožene

Študije Združenih narodov in Svetovne zveze za varstvo narave kažejo, da se populacije čebel in drugih oprasevalcev

pomembno zmanjšujejo, zaradi česar čebele in drugi oprasevalci postajajo čedalje bolj ogrožene živalske vrste. Na to vplivajo številni dejavniki, ki so posledica človeških aktivnosti: intenzivno kmetijstvo, široka uporaba pesticidov in onesnaževanja z odpadki. Čebele so izpostavljene novim boleznim in škodljivcem, zaradi naraščajočega števila svetovnega prebivalstva se krči njihov življenjski prostor, poleg tega preživetje in razvoj čebel in drugih oprasevalcev čedalje bolj ogrožajo tudi podnebne spremembe.

Od oprasevanja je odvisna kar tretjina vse pridelane hrane na svetu

Slovenija je predlagala, da se svetovni dan čebel zaznamuje v maju zato, ker so čebele takrat na severni polobli najdejavnejše in se začnejo razmnoževati, obenem pa je v tem času največja potreba po oprasevanju, na južni polobli pa je maja jesen, čas spravila čebeljega pridelka.

Čebelarstvo v Sloveniji

10.000 čebelarjev se po podatkih Statističnega urada v Sloveniji ukvarja s pridelavo medu

5 čebelarjev na 1000 prebivalcev uvršča Slovenijo v sam vrh držav članic EU

povprečen čebelar v naši državi ima 16 panjev

500 ton medu proizvedejo vsi čebelarji v Sloveniji, kar pa ni dovolj za vse potrebe, saj je domača prireja medu manjša od skupne porabe

1,4 kilograma medu poje v povprečju vsak prebivalec Slovenije na leto; še leta 2000 je poraba znašala en kilogram na prebivalca

Viri:

<https://www.vecer.com/sloveniji-je-uspelo-20-maj-je-svetovni-dan-cebel-6371152>

<https://www.delo.si/novice/okolje/20-maj-bo-svetovni-dan-cebel.html>

**Društvo prijateljev
agrarne ekonomike
Katja Marič, ekon.**

Vestičke o delovanju KO ZZB Beltinci

Tradicionalno proslavo ob dnevu zmage, 9. maja, je tudi letos soorganiziralo Območno združenje Zveze za ohranjanje vrednot NOB M. Sobota skupaj z Občino M. Sobota, predvsem pa je organizator Veleposlaništvo Ruske federacije.

Slovesnost je bila pri obnovljenem spomeniku na Trgu zmage v M. Soboti. Slavnostni govornik je bil ruski veleposlanik, ekscelenca Doku Zavgajev, potem pa še župan Občine M. Sobota Aleksander Jevšek, predsednik OO ZZB M. Sobota Evgen Emri in predstavnica Društva Rusija Slovenija, ki je v čustvenem govoru predstavila svojo žalostno izkušnjo iz druge svetovne vojne in se spomnila vseh ljudi, ki so izgubili življenje v tej strahotni vojni, kakor tudi vseh tistih svojcev, ki so izgubili svoje najdražje.

Med obiskovalci je bila skupina osnovnošolcev, oblečenih v male vojaške uniforme, ki so nosili slike svojcev, ki so padli na našem območju. Za vsakega padlega so prinesli rdeč nagelj. Daleč iz daljne Moskve so se prišli poklonit svojim prednikom. Med prisotnimi žal ni bilo otrok iz naših šol, ki bi lahko imeli uro zgodovine

Potomci padlih sovjetskih vojakov iz Moskve s praporščaki pomurskih veteranskih združenj

na tem mestu in se vsaj enkrat letno spomnili na žalostne zgodovinske dogodke, istočasno pa se veselili zmage nad mračnjaštvom in fašizmom.

Naj nam bodo taki dogodki v spomin in opomin!

Lizika Zdravec

Večer domoljubne in borbene pesmi in poezije

Tudi letos je branje poezije potekalo v medgeneracijskem duhu

Krajevna organizacija Zveze za ohranjanje vrednot NOB Beltinci je skupaj s predstavniki večine društev, ki imajo sedež v občini Beltinci, pripravila zdaj že tradicionalni Večer domoljubne ter borbene pesmi in poezije.

Letos nas je s svojo prisotnostjo počastil Mešani pevski zbor DU Beltinci pod vodstvom Matjaža Horvata in nam zapel nekaj partizanskih pesmi.

Mladi harmonikar Niko Pozderek je zaigral dve čudoviti baladi z ruskim

motivom.

Kar 14 recitatorjev je izvajalo program in nas s tenkočutnim in čustvenim branjem pesmi popeljalo v čudoviti svet poezije različnih avtorjev. Letos smo se spomnili tudi obletnice rojstva pisatelja Ivana Cankarja in našega rojaka Miška Kranjca.

Zbralo se nas je kar lepo število poslušalcev, ki smo uživali ob recitiranju prelepih pesmi, ki jih je za letošnji dogodek izbrala Cvetka Rengeo, knjižničarka na OŠ Beltinci.

Ob koncu "uradnega dela programa" pa smo vsi skupaj zapeli še nekaj borbenih pesmi in si tako "privezali" dušo in srce. Hvala vam, dragi nastopajoči, za čudovit večer.

Ponosni smo na to, da se našega vsakoletnega dogodka udeleži tudi naš župan Milan Kerman.

Lizika Zadravec

Mešani pevski zbor DU Beltinci

Pesem za materinski dan

S prizadevnim delom in nastopi člani MePU DU Beltinci počasi, toda vztrajno opravljajo družbeno koristno delo na področju kulture in turizma ter tako s kamenčki sestavljajo svoj mozaik.

Prav je, da na kratko opišemo že minule, pa kljub temu nepozabne dogodke: proslavo za materinski dan v Beltincih, 24. marca 2018, odpete

pesmi na Markoven senji, 25. april 2018, in nastop našega zbora v Porabju, 27. aprila 2018.

Za **MATERINSKI DAN** smo organizirali in k sodelovanju povabili Vrtec Beltinci, Osnovno šolo Beltinci ter MusicArt Beltinci. Misel, da **ima vsak mam**, nas je spremljala skozi celoten program, tudi ob izrečenih mislih Ivana Cankarja.

Medgeneracijsko srečanje na proslavi – zahvali materam v centru Beltincev na ploščadi pred Ledino - smo pripravili že drugo leto.

S pesmimi, ubranim petjem in recitali smo se spomnili svojih mam in se jim zahvalili za njihovo materinsko skrb. Program smo zaključili skupaj z mnogoterimi obiskovalci proslave v lepem sobotnem dnevu s pesmijo Mamica je kakor zarja.

Želimo se zahvaliti vsem, ki so omogočili ta lep dogodek in nas tako obvezali za naslednje leto.

Že drugo leto se nadaljuje tradicija **Markovega senja v Beltincih** na novi lokaciji - v trgovskem delu Beltincev. Naš prispevek z nekaj odpetimi pesmimi, kot so Marko skače, Mož je sejao repo in Po laugi lejče, je, upamo, vsaj delno pripomogel k oživitvi tega sejemskega dogodka v Beltincih.

Z obiskom **Porabja** smo poskušali s svojimi nastopi približati slovensko petje našim porabskim Slovencem. S kratko predstavitevijo zboru v prekmurskem jeziku in odpetimi pesmimi smo učencem dvojezične šole v Zgornjem Seniku in Števanovcih zapolnili po eno šolsko uro.

Prisrčni sprejemi njihovih učiteljev in spremljanje naših nastopov nas je prepričalo, da želijo ohraniti slovensko besedo. V dar smo jim poklonili pesmarico našega rojaka Maruše in Prekmurski slovar - poklon Občine Beltinci.

Naš nastop v hotelu Lipa v Monoštru je spremljalo več kot 70 gostov hotela, ki so nas nagradili z bučnim aplavzom. Skupaj smo potem zapeli še Slovensko deželjo. Hvala za pomoč obema ravnateljicama osnovnih šol, Treiberjevi in Holeczevi, predstavnici

Na gostovanju v Porabju

Slovenska zveze Bajzekovi, radiu Monošter - Časarjevi in direktorici hotela Lipa, Vargovi.

*Anica, Stanko Sraka in
Milena Makovec*

50 let spusta po reki Muri za Dimekov memorial

Letos mineva 50 let od prvega spusta po reki Muri v spomin na tragično preminulega Mirka Baligača - Dimeka v valovih Mure.

Planinci in drugi prijatelji narave se ob spominu na vzornika vsako leto zberemo pri kroškem brodu in se v čolnih, ob pomoči vseh gasilskih, brodarskih in čolnarskih društev in klubov iz vasi ob reki Muri, od Petanjcev do Dolnje Bistrice prepustimo njenemu toku. Mura nas združuje, pa čeprav je kriva, da se je takratni spust z Mirkovo ladjo Cipo končal tragično.

Nekaj zgodovine .....

Mirko Baligač je bil poseben človek; imel je psevdonom Dimek, po domače tudi Imrek. Letos bi praznoval štiriindevetdeseti rojstni dan, pa ga je žal pri štiriinštiridesetih letih vzela Mura. Mogoče bi lahko rekli, da je bil tako imenovani »mali človek«, ki je, tako kot mnogi drugi, s svojim življenjem polnil strani neke zgodovine. Neopazno, bi k temu dodali nekateri. Toda tudi to bi držalo le deloma, saj je bil Dimek takšne vrste posebnost, da je zaznamoval in še vedno zaznamuje zgodovino Beltincev. Bil je torej vse prej kot neopazen. Bil pa je tudi posebnost, ki ljudem med obujanjem spominov

nanj še dandanes priključuje nasmeh na obraz. Bil je kmet, ki je zase in za druge delal ponoči, da je lahko podnevi kolesaril, ribaril ali čepel na drevesih, kjer je opazoval živali in poslušal ptičje petje. Velja za izjemnega poznavalca in ljubitelja narave ter za začetnika beltinškega planinstva, ki se je razvijalo hkrati z razvojem Planinskega društva v Murski Soboti. Zaradi njega in njegovih dejanj je planinstvo trdno vsejano na naši ravnici in se ni bati, da ne bi raslo tudi v bodoče. Imel je izredni dar govorniške sposobnosti. Bil je redoljub, vse je zapisal in ovekovečil s fotoaparatom. Hčerki je kar v košu nosil na Triglav, seveda pa se je na pot do vznožja odpravil s kolesom.

Še nekaj zgodovine o spustih, ladji Cipi....

Le nekaj mesecev po tragičnem dogodku so se štirje mladi Beltinčani: Jože Kavaš, Mirko Smej, Ivan Novak in Ciril Antolin podali na reko Muro, seveda z Dimekovo ladjo Cipo. Odločili so se nadaljevati njegovo poslanstvo. Najprej je bilo treba s "koulami" prepeljati Cipo do Mure, kjer so se vkrcali in nadaljevali vožnjo vse do Murskega Središča. Naslednje leto se je spust preimenoval v Dimekov memorial, ki ga je organiziral

Mladinski odsek Pododbora Beltinci PD Matica Murska Sobota. Tako se je spust dogajal vsako leto in udeležencev nas je bilo vedno več. Sčasoma smo se tudi modernizirali. Dokležovski gasilci so dobili velik črn gumenjak, ki je pomenil izreden napredek pri sami vožnji, še več pa pri varnosti. Tudi razdalje so bile različne: včasih smo šli do hotiškega broda, kjer je brodar hladil pivo v globokem in mrzlem studencu, nekajkrat pa do Murskega Središča. Na koncu se je ustalilo mesto pri Kantini ob mostu v Srednji Bistrici, kjer se je leta 1968 zgodila tragedija. Spust se je odvijal v glavnem julija in avgusta, dokler se nismo odločili in uveljavili zdajšnji datum: zadnja nedelja v mesecu maju.

Ob otvoritvi Pomurske poti, ki je lani praznovala 50 let, je bila ob Bukovniškem jezeru prisotna tudi ladja Cipa. Tako se spominja tistega dogodka Matija Lebar: »Bilo je pozno popoldne v drugi polovici oktobra, ko sem se peljal s kolesom od Beltincev proti Lipi, kjer sem dohitel voz. Bil je čuden voz, saj je bil brez vprega, natančneje brez živinske vprega. Na njem je bila Cipa. Takega načina vožnje je bila Cipa vajena - zanjo je bil to običajen prevoz,

predvsem na relaciji med Berekom in Beltinci. Zvesta svojemu imenu je bila povsod, kjer so se zbirali ljudje in kjer so obstajali pogoji za plutje, torej voda. In kaj se je dogajalo ob Bukovniškem jezeru tistega 22. oktobra 1967? Zbralo se je okrog 800 ljudi, ki so prisostvovali otvoritvi Pomurske poti. S kulturnim programom so sodelovali tudi člani beltinske skupine planincev pod vodstvom Mirka Baligača, ki je za dogodek pripeljal na jezero svojo ladjo Cipo, s katero so se vozili domačini v narodnih nošah.«

Tako so povezani z ladjo Cipo tudi beltinški tamburaši, ki so jo včasih spremljali na poti iz Beltincev v Berek

ali obratno. Zato so bili prisotni tudi ob tej obletnici.

Povezovalna točka med mlino in kolesarjenjem je kolo. Mlinsko kolo poganja voda, kolesarji pa morajo svojega poganjati kar sami. Tako je tudi z našimi prijatelji, člani društva starodobnikov, ljubiteljev starih koles Dimek iz Beltincev, ki se nam ob vsakem spustu pridružijo. Tudi oni nadaljujejo tradicijo iz dela življenja Mirka Baligača, saj se je s kolesom večkrat podal do podnožja očaka Triglava in še naprej, celo do Grossglocknerja. S kakšno lahkoto opisuje tako dolge in težke kolesarske ture: » Vmes pa je bilo potrebno še stopiti na Grossglockner

ali Triglav.« Koliko entuziazma, trme in telesne moči je bilo potrebno za premagovanje teh razdalj!

Reka Mura....

Planinsko društvo Matica Murska Sobota je član Zveze društev Moja Mura, zato se zavedamo, da je svet ob Muri bogastvo, živeti nedaleč v stran od sorazmerno naravne reke pa privilegij. Pa še eden od mnogih klicev za ohranjanje Mure: Vsak pomembnejši poseg v naravo ima trajne posledice in poti nazaj prepogosto žal ni več. Ohranimo Muro!

Jože Ružič

Vestičke iz Kluba stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja

Družčina koscev in kosic na ročni košnji trave v Beltincih

Klub ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja je 12. 5. 2018 izvedel že tradicionalno košnjo trave na stari način, to je z navadno ročno koso. Kosili smo na parceli pri pokopališču,

pri stari vagi, in sicer smo se zbrali že ob 8.30. Za dobrodošlico smo najprej pomalicali v senci pod šotorom, ki so ga že ob 5. uri postavili naši člani. Letos se nas je zbralo rekordno

število koscev, tudi iz tujine (Avstrija), opravičili pa so se sosedje s Hrvaške.

Kot gost je bil letošnji starosta Štefan Zdravec iz Lipe, ki je zarezal prvi, kljub starosti 91 let, bil vztrajen in je kosil vse do konca. Nekaj zamahov je za začetek in dobro voljo napravil tudi naš župan Milan Kerman in namestnik Roman Činč.

Trava je bila zelo visoka, trda, prezrela, pa vendar so jo naši kosci spretno pokosili. Tako je padal plast za plastjo in kmalu je bil pokošen cel travnik. Kosilo je dvajset koscev, med njimi tudi nekaj kosic, najboljša je bila nekdanja državna prvakinja v košnji, gospa Gizela Cifer. Tudi Helena, Lizika Tot, Nada Noehort in moja malenkost smo se trudile po najboljših močeh, vendar je za tako težaško delo potrebna velika moč v rokah. Samo volja je žal premalo. Imeli smo kar nekaj pridnih gospodinj, ki so nam spekle dobre domače pogače. Zahvaljujemo pa se tudi voditeljici

Mariji Srša za vodenje.

Vsekakor je organizatorju letos uspelo privabiti dosti domačinov, ki so se ob prijetnem druženju tudi poveselili in ob spodbujanju gledalcev je padlo veliko dobrih in prijetnih domislic.

Za konec našega druženja je sledila pogostitev z dobrim bogračem, pijačo

ter domačimi pogačami.

Veseli nas, da je ta dogodek dobro obiskan, da se pogovorimo o časih, ki so tako hitro minili. Včasih je bil skoraj pri vsaki hiši vsaj en par goveje živine in smo se dobesedno prepirali za poljske poti, kjer smo lahko pasli krave in med njivami s srpi pobrali vsako travo

za krmo živine. Vsak je povedal neko svojo zgodbo iz mladosti, vsem pa je bila skupna ena misel: Ne zavedamo se tega, da živimo dobro, pa vendar nismo zadovoljni.

Lizika Zadravec

10. minikronometer v Beltincih

Skupinska slika udeležencev jubilejnega minikronometra v organizaciji KK TIM MLIN Beltinci in Vrtca Beltinci

Geza Pubovci s prvim mestom iz Madžarske

Ulični košarkarji ekipe 3x3 GEZA PUB Beltinci so se pretekli vikend udeležili priprav v madžarskem mestu Körmend in tam sodelovali na mednarodnem prijateljskem turnirju ter osvojili prvo mesto.

Člani prekmurske ekipe ulične košarke 3x3 so se odzvali povabilu na turnir in na priprave v Körmendu, saj jih 19. maja čaka sodelovanje na močnem turnirju v Varaždinu na Hrvaškem, ki šteje za točke svetovne lestvice FIBA 3x3 in v primeru uspeha prinaša udeležbo na hrvaškem Challenger turnirju svetovne serije FIBA 3x3, kjer bodo nastopili najboljši ulični košarkarji na svetu. Geza pubovci že takoj za tem nadaljujejo sezono in sicer 26. maja, ko se odpravljajo v Bratislavo na kvalifikacijski turnir prvenstva treh držav Slovaške, Češke in Poljske. Z

uspehi na prihajajočih turnirjih želijo nadgraditi lansko uspešno sezono in skrbeti za promocijo tega vse bolj popularnega športa, ki je postal tudi olimpijska disciplina na prihajajočih

poletnih igrah leta 2020 v Tokiu na Japonskem.

Grega Farkaš

Pikado zveza Slovenije

PiZS na prošnjo ŠD STRELEC Grlava, njihovih ekip TOP-GUN, izdaja in pošilja uspehe tekmovalcev v tekočem letu za občine, ki izdajate glasila tudi s športnimi uspehi vaših prebivalcev.

V PRLEŠKEM ŠD Strelec Grlava, ekipah TOP-GUN, med 110 igralci nastopata tudi vaša prekmurska občana, Monika Kolbl in Sašo Vütek. Sta izredna tekmovalca v pikadu, ki redno dosegata odlične rezultate v prvi slovenski ligi in na mednarodnih tekmovanjih. Tako je tudi v letu 2018, ki je šele v začetku večjih tekmovanj.

V ekipah TOP-GUN nastopajo tekmovalci od Prekmurja pa vse do Goriške, tako da smo pravi "internacionale" v malem v Sloveniji. Združuje nas prijateljstvo, spoštovanje in kar nam je vsem v krvi: čudovita in zelo zahtevna športna disciplina pikado.

V mesecu aprilu se je končalo državno prvenstvo v Zdravilišču Radenci. Tam je v štirih dneh nastopilo 768 tekmovalcev v šestih (6) posameznih in štirih (4) ekipnih disciplinah.

Monika Kolbl nastopa za ekipo TOP-GUN TELEING GRADNJE d.o.o in je z ekipo osvojila tretje (3) mesto. V dvojicah je s soigralko iz ekipe Mojca Mužič osvojila naslov državnih prvakinj v disciplini 501 DO, v posamezni konkurenci 501 DO pa je zasedla tretje (3) mesto. Skozi celo leto je nastopala tudi v mešani ekipi TOP-GUN KIRALI v EVROPSKI CHEMPIONS LIGI, kjer so si že zagotovili najmanj deveto (9) mesto in s tem tudi uvrstitev v ligo za sezono 2018 - 2019.

Sašo Vütek je član naše najstarejše ekipe, ki je z nekaj spremembami skupaj že 22 let, to je TOP-GUN GORJAK, ŠNAJDER. Ekipa je na DP osvojila peto (5) mesto, Sašo pa je v posamezni konkurenci med 114 igralci zasedel tretje (3) mesto. Po državnih rang turnirjih se je uvrstil med igralce, ki bodo lahko nastopili tudi na EVROPSKEM PRVENSTVU POSAMEZNIKOV V DISCIPLINI 501 DO. Slovenija ima med 128 tekmovalci (toliko jih lahko nastopi vseh skupaj iz cele Evrope) pet igralcev, ki bodo lahko nastopali na tem tekmovanju. Obema igralcema želi PiZS še veliko uspehov na naslednjih tekmovanjih.

Monika Kolbl (čisto desno)
3. mesto posamezno

Sašo Vütek (čisto desno)
3. mesto posamezno

Jože Grantaša
predsednik PiZS

Maj Janža pritekel naslov državnega prvaka

V sredo, 6. junija 2018, je bilo v Žalcu šolsko državno tekmovanje v atletiki.

Maj Janža iz Osnovne šole Beltinci je dosegel naziv DRŽAVNEGA PRVAKA z izjemnim časom 35.87 na razdalji 300 m.

Majda Koren

Mini olimpijada v Beltincih

V torek, 22. maja 2018, je Športna zveza Beltinci organizirala tradicionalno športno prireditev za najmlajše – Mini olimpijado. V športnem parku Beltinci se je v lepem sončnem dopoldnevu zbralo več kot 80 otrok iz vseh enot vrtcev beltinske občine, ki so jih spremljali njihovi vzgojitelji in

vzgojiteljice. Na začetku iger so otroke in vzgojitelje pozdravili predsednik ŠZ Beltinci, župan Občine Beltinci in ravnateljica vrtca.

Prireditev je vodil predsednik ŠZ Beltinci Andrej Pozdrec.

Otroci so tekmovali v osmih različnih

zabavnih športnih igrar, ki so jih pripravile njihove vzgojiteljice. Vsi, ki smo se zbrali v športnem parku, smo uživali v napetih in zabavnih igrar, najbolj pa otroci. Po končanih igrar sta se v vrtnem kegljanju pomerili ekipi župana in ravnateljice vrtca. Po napetem boju in bučnem navijanju otrok je zmagala županova ekipa. V njej so tekmovali: župan, Tanja, Monika, Rezarta in Suzana. Za ekipo ravnateljice so tekmovali: ravnateljica, Vesna, Damjana, Danijela in Sabina. Obe ekipi sta na koncu iz rok otrok dobili priznanje.

Na koncu so otroci dobili sladki prigrizek in nogometne žoge.

**Predsednik ŠZ Beltinci
Andrej Pozdrec**

13. Pohod po Ferijevi in 2. po Jožetovi poti

V soboto, 2. 6. 2018, je v organizaciji Športne zveze Beltinci in Planinskega društva Matica potekal že 13. Pohod po Ferijevi in 2. po Jožetovi poti. V spomin na Ferija Maučeca in njegovega velikega prijatelja Jožeta Horvata, dva nekdanja izvrstnega športnika in športna delavca, se je v Športnem parku Beltinci zbralo okrog 50 pohodnikov.

Pred pohodom sta udeležence nagovorila predsednik ŠZ Beltinci Andrej Pozdrec in vodja pohoda Jože Ružič, nato pa smo se podali na pot po Ferijevi in Jožetovi priljubljeni poti od Beltincev do Lipovcev. V Lipovcih smo se okrepčali s hrano in brezalkoholno pijačo in nadaljevali pot proti Gančanom in nazaj v Beltince v športni park. Dolžina prehojene poti je bila

približno 8 km.

Po zaključku pohoda so se udeleženci v beltinskem športnem parku okrepčali s hrano in pijačo, na koncu pa sta se Ferijev sin Marjan in Jožetova žena Zinka zahvalila vsem udeležencem pohoda. V spomin Feriju in Jožetu smo položili šopka in prižgali sveči na njunem grobu.

Hvala tudi Igorju Sukiču, ki je v imenu kluba NK Mura prinesel rože Feriju v zahvalo za dolgoletno igranje v črno-belem dresu.

**Predsednik ŠZ Beltinci
Andrej Pozdrec**

Kaj je dobro vedeti o prigrizkih?

Prigrizki so pogosto prisotni v vsakdanji prehrani številnih ljudi. Uživajo jih ob skoraj vseh priložnostih, ne glede na to, ali so lačni, siti, sami, v družbi..., takrat, ko imajo »slab« dan ali potrebujejo tolažbo. Ponudba prigrizkov vseh okusov, barv, tekstur, oblik in podobno nikoli ni bila tako pestra in dostopna. Čokolada, keksi in podobne sladkarije, čips, »smoki«, peciva iz listnatega testa, suho sadje z dodatkom sladkorja, energijske ploščice, kolači, slane palčke, praženi oreščki z dodatkom soli (kikiriki, pistacije...), seznam je lahko neskončen. Večinoma imajo tovrstni prigrizki veliko kalorij in malo hranilnih snovi. Gre za tako imenovane »prazne kalorije«.

Po zaužitju takšnih prigrizkov (veliko maščob, sladkorja, soli) se običajno pojavi želja po vnovični konzumaciji. Zelo slaba in zdravju škodljiva navada je uživanje prigrizkov pred TV ekrani, računalniki, pri branju časopisa in podobno. V tem primeru je nadzor nad količino zaužite hrane popolnoma

izključen. Ob napeti nadaljevanji, filmu ali tekmi lahko mimogrede zaužijemo vrečko ali dve čipsa, celo tablico čokolade ali neprimerno količino drugih prigrizkov, s tem pa tudi veliko količino nepotrebnih kalorij. Mimogrede: energijo, zaužito z desetimi kosi čipsa, porabimo z 20 minutami hitre hoje. Zavedajmo se, da vsebuje 10 dag krekerjev okrog 450 kcal, »smoki« okrog 480, slane palčke okrog 400 kcal, čokolada okrog 450 kalorij. Vsa ta hrana prispeva k dnevni kalorični vnosu. Maščobe v omenjenih prigrizkih so najpogosteje nasičene, vsebujejo pa tudi trans maščobe (neprijazne zdravju). Dolgoročno lahko pogosto uživanje ali uživanje večjih količin prigrizkov škoduje zdravju.

Nezdravim prigrizkom se raje odpovejmo. S tem bomo zmanjšali dnevni vnos energije. Če pa že zaužijemo prigrizke, izberimo tiste, ki vsebujejo več hranilnih in zaščitnih snovi (minerali, vitamini, vlaknine ...) in manj kalorij. Odlična izbira je sadje, zelenjava ali manjše količine oreščkov brez dodane soli (pri slednjih bodimo zmerni). Z njimi zaužijemo dodatne količine vitaminov, mineralov, vlaknin in zaščitnih snovi. Z užitkom pojemo slasten sadež, po možnosti neolupljen, ali pa si privoščimo skodelico jagodičevja ali sadne solate. Ne pozabimo na jogurt z manj maščob in brez kakršnih koli dodatkov. Dodamo mu lahko naše priljubljeno sadje ter ga spremenimo v okusen in razkošen prigrizek. Pečeno sadje, začinjeno z cimetom, zvezdastim

janežem, kardamomom ... je prava poslastica. Polnovredno pecivo ali košček rženega kruha in jabolko lahko zadovolji še tako izbirčne. Hladno, božansko osvežujoče... Mnogi si težko predstavljamo vroče poletne dni brez sladoleda in drugih ledenih dobrot. Zakaj se ne bi preizkusili v pripravi zdravega in odličnega sladoleda, ki sestoji izključno iz sadja? Možnosti je veliko. Pomembno je da izberemo zdrav prigrizek. Če pa si nenadoma zaželimo nekaj, kar ne sodi v zdravo prehrano, se držimo osnovnega pravila: zaužijmo le majhno količino, ravno tolikšno, da si potolažimo željo.

Domači sadni jogurt

(za 4 osebe)

4 jogurti z manj maščobe

1 jabolko

15 dag jagodičevja (jagode, maline, borovnice, ribez...)

4 polovice orehovih jedrc

listi sveže melise ali mete za okras

Jabolka narežemo na manjše kocke. V skodelice ali kozarce damo jogurt in sadje. Potresemo z grobo sesekljanimi orehi.

Namig: izberimo sezonsko sadje. Po potrebi ga narežimo. Jed je bogata s kalcijem in vlakninami, probiotične bakterije iz jogurta pa ugodno vplivajo na črevesno floro.

prim. mag.

Branislava Belović, dr. med.

Nedokončano iskanje

8. poglavje

»Ne delaj si skrbi, bom že kako ta čas, ko boš odsoten, saj fanta že tudi pomagata. Le daj ji čas, da se Julka v miru in pametno odloči o svojem nadaljnjem

življenju...« je teta Tilka tolažila svojega zaskrbljenega moža. Skupaj sta po dolgem pogovoru odločila, da bo Naci kar dva meseca odsoten. To odsotnost bo teta z Julko izkoristila za pogovor in temeljit razmislek.

Potem bo pa treba kljub vsemu pohiteti domov, že zaradi poroke, ki bo čez deset tednov. Lahko se celo zgodi, da bo dvojna poroka, kot je Tine namigoval o sestri Micki. Tako bi se mimogrede z isto »župo«, kot pravijo, opravila oba

obreda. Na kmetih ni preveč časa za zapravljanje in tudi denarja ne. Delo pa kliče in kliče. Če se pravi čas zamudi, potem je škoda že spet narejena. Tako nekako sta v Julkičino dobro že lela in načrtovala dobrosrčna sorodnika.

Strica je tolažila misel, da je njegova Tilka močna ženska in bo doma vse kot je treba. Sinova Simon in Andraž sta pridna in ubogata. Postajata vedno močnejša in z veseljem poprimeta za vsako delo. Kmetija se krasno razvija in Naci vsako leto dokupi košček zemlje. Želi, da bi fanta živela doma ali v neposredni bližini. Zato gre njegov doprinos iz tujine za širitev imetja. Njegovo požrtvovalnost v hiši vsi domači zelo spoštujejo. V hiši vladata mir in ljubezen. Toliko bolj je hudo, ko se kdo poslavlja, ker gre stežka od doma. Veselje ob prihodu pa je zato spet toliko večje.

Julko je stričev prihod neizmerno razveselil. Pogrešala ga je. »Povej striček, kaj je novega doma? Ali si obiskal tudi moje domače? Ali so že dobili telička? So vsi zdravi, povej mi, prosim...!« Vprašanj o ljubem domu ni hotelo biti ne konca ne kraja. »Julka, vse ti bom povedal, na široko se bova pogovorila v ponedeljek po delu. Marsikaj novega boš slišala in obenem bova obiskala mesto in si ogledala Schönbrunn,« je poskušal umiriti prekipevajoče veselje mladega dekleta, ko ga je zagledala.

Ob delu in zadolžitvah je hitro prišel ponedeljkov popoldan. Naci in Julka sta se napotila v osrčje mesta, si ogledala prečudoviti Schönbrunn in se nato usedla v parku na klopcu. »Veš, Julka, danes ti bom povedal marsikaj. Pozorno me poslušaj in me ne prekinjaj. Nato bova vse razdelala in ti imaš čas za razmislek,« je resno začel stric. Julka ga začudeno pogleda in spoštljivo prisluhne njegovim besedam. »Že dve leti in pol si tukaj in kakor vidim, ti lepo uspeva. Tudi zaslužila si lepo, si uredila lepo garderobo in

prihranila kar nekaj denarja. Jaz pa sem ponosen nate. Kakor vidim, tudi z Martinom razmišljata o resni zvezi?« Julka zardi in prikima ter potihno reče: »Da, stric, Martin je resen in priden fant. Resno misliva ustvariti svoj dom in nato družinico. Oba štediva denar v ta namen.«

»Zelo, zelo pohvalno,« odobravajoče pokima stric. »Veš, rad bi ti povedal nekaj, česar še ne veš, da boš bolje razumela določene dogodke. Tvoji mami ni bilo lahko. Po rojstvu tvoje sestre in brata so ženske tedaj še odhajale v Banat in Vojvodino kot sezonske delavke. Tudi moja sestra, tvoja mama, je šla, da zasluži za prizidek in dozidavo hleva. Tudi mož je šel z njo, vendar se je čez štiri mesece vrnil. Ženske so še ostale za spravilo hmelja in zelenjave. Kasneje se je vrnila tudi moja sestra in nedolgo zatem si se rodila ti. Sestrina tašča je tedaj na glas izrekla sum, da nisi otrok njenega sina – torej očetova. S prekletim jezikom je v hipu uničila srečo, zaupanje in ljubezen mlade družine. Moji sestri se je sesul svet. Od tedaj je postala zelo čudaška. Zelo malo govori in se je popolnoma zaprla vase. Tudi sam je več ne prepoznam in vem, da ni bilo lahko odraščati in živeti v tem peklu. Starki je bil denar, ki ga je zaslužila moja sestra, vseč. Ti pa nikoli. Kolikor je bilo možno, sem svoji sestri stal ob strani, ampak vsega nisem mogel rešiti.« Glas strica Nacija se je skrhal. Julka ga je poslušala odprtih ust in si je ob njegovih besedah pokrila obraz z dlanmi. »Sedaj marsikaj razumem, sedaj vem, zakaj je stara mati tako uživala ob mojih mukah in ponižanjih...,« je skrušeno zajecjlala Julka. Ramena so ji trepetala od zadržanega ihtenja. »Sedaj razumem, zakaj je tako hudobno srepela v mojo mamo in ji nekoč zabrusila, da ima srečo, ker je poleg sebe prinesla k hiši še gorice v Dolgi vasi, drugače bi jo že nagnali domov na Melince, od koder je prišla. Mene je zmerjala še s pritepenko.« »Kaj res? Oh, ti peklenska baba butasta

pokvarjena ...,« je jezno zasikal stric. »Ima srečo, da je že mrtva, drugače bi jo z lastnimi rokami...«

Še ves tresoč je stisnil pesti in srepo pogledal predse. Julka ga je prestrašeno pogledala in utihnila. Še marsikaj bi mu lahko povedala, vendar je uvidela, da bo bolje, če utihne.

Med takim in drugačnim pogovorom ji tudi pove, da se bo brat Tinč poročil, ker se že mudi in verjetno tudi sestra, ki je že kar nekaj časa pri ovdovelem sosedu Nandiju kot doma. Med vrsticami Julki razodene želje in stisko domačih, da jo želijo doma, ker jim primanjkuje delovne sile.

»Nikar ne pozabi nase. Domači bodo že rešili svoje probleme. Zate je bodočnost Martin in služba. Lepo te prosim, če greva skupaj domov, greva na gostijo in izkoristit tvoj dopust. Nato se vrneva sem, kjer imava svojo bodočnost in delo. Kolikor lahko, bova pomagala in s tem se tudi najina dolžnost zaključí.« »Ojej, ojej, le kaj naj naredim sedaj? Tako veliko odločitev imam pred seboj. Le kaj naj storim?« je obupano potožila Julka. »No, za sedaj nič. Le v teh dveh mesecih, preden greva v Prekmurje, moraš vedeti, kaj hočeš narediti iz svojega življenja. Imaš čudovito priložnost in resnično upam, da je ne boš zapravila. Tvoja mama je svoje preživela in nihče od domačih nima pravice vplivati nate, ker jim zares ničesar na tem svetu ne dolguješ. Poskrbi zase, punčka moja, lepo te prosim...« Skoraj se je razjokal dobri stric ob teh dobronamernih napotkih. Toplo je objel Julko in brez besed, globoko zamišljena vsak v svoje skrbi, sta se napotila nazaj proti delovnemu mestu.

Se nadaljuje ...

Irena Šrajner

Azorski otoki daleč v Atlantskem oceanu - 1. del

Praznična okrasitev prestolnice Ponta Delgada s cvetjem, ki je edinstven dogodek na svetu

Njihova izoliranost - 1300 km od portugalske obale - jim daje poseben čar, ki je izražen v kulturi in izjemnih naravnih lepota. Vseh otokov je devet, obiskala pa sem največjega, Sao Miguel, kjer so združene vse lepote. Med njimi je 600 km razlike in razporejeni so v tri skupine. Na Sao Miguelu je veliko sprehajalnih poti, ognjenikov, slapov, jezer, lagun, zelenja in cvetja..., okrog in okrog pa je modri ocean. Od vzhoda do zahoda, severa in juga je ena sama lepota, harmonija, urejenost, naravne znamenitosti in prijazni, preprosti ljudje.

Mestna vrata, narejena po vzoru trikratnega slavoloka, so simbol mesta in pričajo o prvih naseljencih, ki so si za njimi pričeli graditi bivališča. Ko se je leta 1546 naselilo zadostno število prebivalcev, so dobili mestne pravice. Otočje je večkrat doživelo naravne katastrofe, kot so vulkani, potresi in množične izselitve, po drugi strani pa je bil vedno novi dotok ljudi. Ti so

zmeraj dobrodošli. Ljudje se počutijo dobro, bogato, ker so zadovoljni, varni, radi so doma in na vsakem otoku živijo samozadostno.

Skupna prestolnica je Ponta Delgada, ki se je razvila v lepo baročno mesto. Portugalci kot prvi pomorščaki in raziskovalci sveta so sem prinašali tuje vplive. Vse zgradbe so narejene iz črnega in belega bazalta, okrašenega z različnimi ornamentmi. Že od nekdanj so otoki sestavni del Portugalske, 25. 4. 1976 pa si z »nageljno« revolucijo priborijo neodvisnost in avtonomijo. Ponosni so na prenovljeno univerzo, ki je od začetka 20. stoletja kulturni in znanstveni center. Mladi študirajo tisto, za kar dobijo delo in profile poklicev, ki jih rabijo in so tukaj zanimivi. Največkrat so to: morska biologija, turizem, ekonomija, medicina. Lep je sprehod po univerzitetnem kompleksu, ki je sredi prelepega angleškega romantičnega parka. Mestna tržnica Grasa je bogato založena z domačimi proizvodi: zelenjavo, sadjem, siri, mesom, največ pa je rib. Zanimiva je kraljevska riba oranžno vijolične barve, ki je zelo kvalitetna in jo tudi največ izvažajo. Mesto premore več koncertnih, gledaliških, kongresnih dvoran, krasijo pa ga številni parki z lepimi spomeniki znanih osebnosti.

Vsak 5. teden po veliki noči že 300 let pripravljajo velik romarski shod s procesijo, ko nosijo relikvijo Kristusa. Cerkev Upanja in trg svečano okrasijo z lučkami, ki jih slovesno prižgejo. To je glavno romarsko središče otokov in drugo največje, takoj za Fatimo. Dogodek privablja ljudi od blizu in daleč. Veliko romarjev pride iz celinske Portugalske, zdomcev iz ZDA, Kanade, Brazilije... Imam srečo, da sem ravno tukaj in prisostvujem vsemu temu dogajanju. V petek je slovesno prižiganje lučk, v

soboto je ognjemet, vse je popestreno z različnimi glasbenimi dogodki, veliko je stojnic s kulinarčno ponudbo in drugimi uporabnimi izdelki domače obrti. Svetišča so polna romarjev in vernikov, skavtov, družin, romarjev, ki so prišli peš in hotelske kapacitete so 99 % zasedene. Vrhunec slavlja je v nedeljo. Kaj takega še nisem doživela. Ulice so zaprte za promet in na tleh je čudovita dekoracija z rožami, ki je edinstvena na svetu. Takrat množica prisostvuje procesiji, prenosu ikone in slovesni maši. Prebivalci so zelo verni in marsikatero oko je solzno.

Azorski otoki imajo ugodno klimo, kar je posledica toplega zalivskega toka. Podnebje je oceansko z milimi zimami in padavinami vse leto. Vegetacija je bujna in tukaj je doma pohodništvo, kolesarjenje, surfanje, zaradi valov in močnih tokov pa otočje ni turistična destinacija za kopanje.

Azorska bujna vegetacija je samo 10 % naravna, kamor spadajo prvotni lovorjevi gozdovi, ostalih 90 % pa je bilo prinešeno iz vsega sveta, bodisi iz hortikulturnih, vrtnarskih ali ekonomskih nagibov. Največja in najlepša naravna znamenitost otoka je ugasli vulkanski krater Sete Cidades. Znan je po dvojnem jezeru, zelenem in modrem, ki je največji rezervoar sladke vode na otoku. Po obronkih kraterja je speljanih veliko pohodniških poti in z vseh se razprostira lep razgled. Otok krasi najbolj znan vulkan Fogo in drugi številni kraterji in termalni vreclci. Voda ima od 25 do 37 oC in tukaj se je bilo namakati pravi užitek, saj je naravno kopališče odeto v pravi paradiz zelenja.

Se nadaljuje ...

Marinka Jerič

Psihološki vidik dopusta

Dopust je več kot le pobeg od napornega vsakdana in službe. Je čas, ko bi se morali možgani resetirati, telo odpočiti in se pripraviti na nove izzive. Ste kdaj razmišljali o psihološkem vidiku dopusta?

Včasih se moramo zavestno fizično odmakniti od problema, da dobimo nov pogled na situacijo. V stresnem vsakdanjku so naši možgani obremenjeni z iskanjem rešitve in se dobesedno mučijo, medtem ko neprestano premlevajo isto stvar. Ste

že kdaj opazili, da se je kdaj, ko ste se zavestno distancirali od problema in niste mislili nanj, rešitev pojavila sama od sebe? Ko nekam odpotujete in pustite dom daleč za seboj, lahko dobite bolj objektivno perspektivo, kako vaše življenje v resnici poteka in analizirate prednosti in pomanjkljivosti. Tukaj ne gre le za to, da si vzamete oddih od dela in službe, temveč gre tudi za načrtno oddaljitev od doma in spremembo okolja.

Če ste med srečneži, ki si lahko privoščijo oddih, oddaljen od doma nekaj več kilometrov, in se imate možnost spustiti v avanturo spoznavanja novih krajev, običajev, navad ter socialnih norm drugih kultur, lahko to še dodatno blagodejno vpliva na vaše počutje. S tem namreč odmikate pozornost neposredno od sebe in svojih težav, saj nezavedno postajate pozorni na novo okolje in to z vsemi čutili. Stranski pozitivni učinek pustolovščine je tudi ozaveščanje tega, kdo in kaj ste, kar pomaga tudi pri razumevanju samega sebe. Morda pa boste spoznali, kaj niste, pa bi to radi pri sebi spremenili.

Počitnice so čas, ko izklopimo svoje možgane in postanemo čuječi za okolico. Verjamem, da ste za čuječnost že slišali – koncept izvira iz budizma

in poudarja predvsem zbranost in pozornost v nekem trenutku, s to razliko, da ni potrebna meditacija, da čuječnost dejansko izvajamo, temveč smo v danem trenutku zgolj prisotni z vsemi čutili, poskušamo dojemati okolico in pri tem ohraniti »prazno glavo«. Prav to nezavedno počnemo na dopustu. Veliko bolj smo odprti za nove stvari, uživamo v okušanju hrane, z veseljem vonjamo borovce ali poslušamo šumenje morja. Zavestno se sprostimo in si z radovednostjo ogledujemo nove stvari ali pa poskusimo kaj novega, česar sicer doma ne bi. Dejstvo je, da za prakticanje tega sploh ne bi potrebovali dopusta, toda na žalost se vse prevečkrat dogaja, da si v napornem vsakdanjiku zavestno ne vzamemo dovolj časa za tovrstno sproščanje.

Neka raziskava Univerze v Tel Avivu je pokazala, da so delavci, ki so pred dopustom doživeli izgorelost in odšli na brezskrbne dvotedenske počitnice, že kmalu po povratku ponovno dosegli enako stanje stresa. Kako vendar, ko pa bi pričakovali, da si bodo popolnoma odpočili in si nabrali novih moči? V nadaljevanju je raziskava pokazala, da so zato bolj kot dolge počitnice primernejši krajši, a pogostejši »pobegi« iz mesta oz. izleti. S tem namreč ohranjamo »fit

kondicijo« svoje psihe, ki se postopoma navadi na več krajših oddihov, kar pa na delu omogoča večjo zbranost in motiviranost, v zasebnem življenju pa večji občutek zadovoljstva.

Če to trenutno bere kdo iz vrst delodajalcev, bo morda uvidel, da odobritev dopusta večkrat po malem sploh ni tako napačna strategija za povečevanje delavčeve učinkovitosti.

Pravzaprav si je to dejstvo vredno zapomniti tudi pri vlaganju v organizacijo lastnega časa, ne glede na to, ali ste samski, vezani, imate družino ali/in ste poleg vsega še v delovnem razmerju.

Majda Baligač, magistrica zakonskih in družinskih študijev

SIJ, Center za
svetovalno-terapevtsko pomoč

Ulica Štefana Kovača 3
(Kulturni dom Beltinci, 1. nadstropje)
9231 Beltinci
051-453-301, info@sij-svetovanje.si
www.sij-svetovanje.sii

Anika Sreš, 90-letnica

*»Zavedati se moramo,
da smo smisel svojega življenja
izpolnili že zgolj s tem,
da smo bili vsaj kdaj komu
tudi vir veselja.
In to ni težko.«*

/Dr. Anton Trstenjak/

V mesecu maju je naša krajanka Anika Sreš, članica številnih organizacij in pevka, praznovala častitljiv jubilej, 90-letnico. Leta, ki si jih je naložila na svoj križ, je znala vedno pogumno in dostojanstveno nositi. Otroštvo je delila skupaj s svojo družino v Bratoncih. Vedno je imela veliko prijateljev, ki jim je rada priskočila na pomoč. Trdo

kmečko delo in preprosto, skromno življenje jo je izoblikovalo v pogumno dekle, ki si je z delovnimi rokami služilo kruh v različnih krajih naše domovine. Nobeno delo ji ni bilo težko, vsako je bilo zanjo nov izziv. Ob tem je doživela marsikaj zanimivega in se srečala s pomembnimi ljudmi. Ko nam je na vajah pripovedovala o tem, smo se nasmejali njenim dogodivščinam, ki so bile začinjene s humorjem.

Njena stalna spremljevalka je bila vedno pesem, saj verjame, da je z njo življenje lepše in lažje.

Vse te vrednote je spretno vtkala v svoj dom in družino, ki si jo je ustvarila

z možem Alojzem v Dokležovju. Bila je dobra gospodinja, ki se je spretno sukala za štedilnikom in njena krušna peč je bila vedno pripravljena za peko rženega kruha in dišečih vrtankov.

Vrata njihovega doma so bila na stežaj odprta za vse, ki so potrebovali pomoč ali samo klepet. Vse te plemenite lastnosti je prenesla na sinova Janeza in Pavla in pozneje na vnuke. Ti imajo sedaj že svoje družine in s ponosom pripovedujejo o svoji babici Aniki, ki je v teh letih že velikokrat postala prababica. Vsi so ponosni nanjo, saj jim je dala bogato popotnico za življenje. Naša Anika pa se ni razdajala samo v krogu svoje družine, ampak je svoje bogate izkušnje prenašala v številne organizacije in društva. Vedno je bila spravljen človek in za vsakega je našla lepo, vzpodbudno besedo. Tudi zato jo imamo radi in jo spoštujemo. Prav zaradi njenih človeških vrlin je bila

vedno sposobna DELITI dobro in slabo z vsemi, ki so jo obdajali.

Hvala ji za vse, kar smo skupaj ustvarili v našem društvu: za številne nastope v Šentvidu pri Stični, kjer je iz tisočerihih grl zadonela slovenska pesem, za aktivno sodelovanje v projektu *Kak je inda bilou*, kjer je s svojimi spretnimi prsti izvezla čudovite »umetnine«, ki smo jih poklonili našim gostom in prijateljem ... Za vse to je bila Anika deležna številnih priznanj in pohval. O njenem delu so se razpisali tudi mediji.

Prav gotovo pa ji največ pomeni priznanje *Ljudje odprtih rok*, ki ga je prejela iz rok urednice Marte Krpič v Narodni galeriji v Ljubljani. Tam

smo tudi večkrat nastopali in naša Anika je med obiskovalci vedno našla veliko znancev in prijateljev. Ni marala popularnosti; vedno je rajši delala, kot pa se pojavljala v medijih. Prav zaradi njene skromnosti je tako VELIKA.

Hvala za vse, kar smo skupaj ustvarili v našem in ostalih društvih v KS Dokležovje. Po njej bi se morali zgledovati vsi, ki stopajo po poti prostovoljstva in humanitarnosti.

Draga Anika, naj vam bodo tudi naslednja leta milostno naklonjena. Preživite jih v krogu vseh, ki jih imate radi!

Marija Zver
DPM Dokležovje

Pesnik Jožef Baša Miroslav iz Beltincev - njegova domovina je bilo Prekmurje

Pesnik Jožef Baša Miroslav in njegova mati Marija Baša, roj. Pucko

Semenišnik in pesnik Jožef Baša Miroslav se je rodil 28. aprila 1894 v Beltincih, življenje pa se mu je izteklo 25. januarja 1916 v Sombotelu na Madžarskem, čeprav je želel biti pokopan na domači grudi. V Beltincih nanj spominja lep spomenik.

Pred leti je o Miroslavu izšla knjiga z naslovom *Jožef Baša – Miroslav*, ki jo je

uredil učitelj in knjižničar na beltinski osnovni šoli Milan Zrinski.

Najizrazitejši poznavalec prekmurščine in njene književnosti dr. Vilko Novak je, kot piše Zrinski, poudaril, da je Baševa poezija osebno doživljanje domačije, osebne žalosti in vojske in občutek pesniškega poslanstva.

Morda je ena najbolj značilnih njegovih

pesmi TAM GDE...

Tam, gde Mura teče, / tam, gde njeni valovje, / tam se čuti dobro srce, / tam mi duša merna je.

Tam je moja domovina, / tam stoji moj rojstni dom, / dom, šteroga v tom življenji / pozabo nikdar ne bom. / Tam je cvela moja mladost, / tam je stala zibel mi. / Tam nekdanj dojde starost, / tam želem počivati.

Franc Kuzmič je v knjigi zapisal, da je bil Baša edini do sedaj znani prekmurski pesnik, ki se je lotil tematike prve svetovne vojne.

Nekatere Miroslavove pesmi so bile tudi uglasbene.

Pesnik je v Novinah objavljaj tudi različne zapise. Naj omenim tri naslove: Ranjeni pa v boj, Kolera, Vdilje po vesi.

In nenazadnje: leta 1915 je bogoslovec Jožef Baša v Novinah zapisal, da je v Prekmurju treba zgraditi muzej, kar se je zgodilo šele čez dve desetletji.

Tone Štefanec

Taranj, kolonija tistih, ki so iz turniške pražupnije zbežali pred Turki

Vas Taranj meji na mesto Nagytad v županiji Somogy. Tja sem se zapeljal skupaj s slavistom Akošem Dončecem z željo, da bi tam srečal ljudi, ki govorijo naš jezik. Pred tem sem prebral knjigo Slovenci v šomodski županiji na Ogrskem, ki jo je napisal Anton Trstenjak. Ta je že v svojem rokopisu iz leta 1903 omenil, da »...nahaja se še peščica Slovencev tam doli pod Kanižo. V okraju Nagy Atad je vas Taranj in v tej vasi prebiva še med trdimi Mažžari 1597 Slovencev. Kaj jih je tja zaneslo, ne vem. Obiskal jih bodem o prvi priliki ter popisal njih življenje.« To je tudi storil in svoje izkušnje obelodanil leta 1905.

Knjiga se začne:

»Kaj je to, Taranj? Še nikdar nismo slišali tega imena! To je vas; ne pravim mažarska vas, nego vas z mažarskim imenom. Taranj je vas daleč doli v šomodski županiji na Ogrskem. O njej nismo vedeli ničesar. Nismo vedeli, da v tej vasi že čez dvesto let prebivajo Slovenci. Znano nam je, da prebivajo Slovenci v železni in zaladski stolici; a da jih je usoda vrgla tudi doli v šomodsko županjo, tega nismo vedeli. Taranjski Slovenci spadajo torej tudi v naše slovensko kolo.«

Ko sva se po dveh urah vožnje iz Murske Sobote po ozki cesti pripeljala v vas, sem na domovih vaščanov začutil nekaj domačega, kar je drugačno od domačij Mažžarov. Urejena okolica hiš je obdana z rožami, te pa krasijo tudi njihova okna. Pred nama je bila v vasi etnologinja Marija Kozar – Mukič, a že leta 1990. Takrat je na magnetofon posnela pogovore z ljudmi. Njen obisk je bil skoraj 100 let za Trstenjakovim.

Pred hišo srečava žensko; njen videz je čisto podoben obrazom ljudi, ki živijo med Muro in Rabo. Nagovoril sem jo po domače. Prijazno se je nasmejala, malo razmišljala in odgovarjala v jeziku, kot ga govorimo na dolinskem delu Prekmurja, torej govorila je po markovsko. To je bila Marija Koroša. Povabila naju je v hišo in nama ponudila *piti in jesti*. Koroševa je stara 65 let in je povedala, da je njena mama umrla pred petimi leti in je z vrstnicami še redno

govorila *vendsko*. Zdaj tako govorijo le redki. Ko je bila otrok, je v vasi pogovor starejših potekal v slovenščini. Stari so *spomrli*, mladi se sporazumevajo v mažžarščini. Sama razume, nekaj še govori, a je že veliko pozabila. Kdaj in zakaj so tam ljudje začeli govoriti slovensko, mi ni znala povedati, tako kot tudi drugi ne. Njen mehki ū jo je izdajal, da uporablja markovski govor. Dončec, ki govori porabščino, ima manj skupnega z besedami, ki jih govoriva Koroševa in jaz, ki sem doma od Lipe. Naš jezik je unikat, ki se ohrani stoletja, seveda če se ga nejuje.

Iz strokovne literature vemo, da so se Slovenci iz Prekmurja, predvsem iz turniške pražupnije, preselili v županijo Somogy v 17. stoletju. Ko so leta 1600 Turki zasedli Veliko Kanižo, je veliko prekmurskih Slovencev zbežalo v županijo Somogy. V vaseh Agarec, Haromfa, Taranj so se katoliški Prekmurci naselili okrog 1624. Lahko sklepamo, da so se v Taranj naselili prebivalci krajev, ki so izginili v času Turkov, kot so bili Mahlenovci, Bratkovci, Blažovci. Kakorkoli, to je čudež, da so se tako dolgo ohranili. Skoraj 400 let se je ohranil tam jezik, povsem izolirano, nihče se ni zavzemal zanje kot za etnološki fenomen, nihče jih ni raziskal razen, Kozarjeve in Trstenjaka. Tam nikoli ni bilo slovenskega duhovnika, ne učitelja, jezik so uporabljali samo v krogu družine. Iz Trstenjakovega dela beremo: »Politične zavednosti ni v

taranjskih Slovenceh. Kako bi pač bilo to možno, ker je vsa okolica mažarska in ker se jim v šoli in v cerkvi ubija v glavo misel, da je to mažarska domovina in da so sploh vsi ljudje pod sv. Štefana krono Mažžari. Pravo čudo je, da se še toliko narodno zavedajo, da so se ob zadnjem ljudskem štetju izjavili za Slovence. Možno je, da jih Mažžari smatrajo za izgubljen narod in da upajo, da ta šibka vejica, odtrgana od ostalega Slovenstva, skoro utone v magyarszagu.«

O slovenskem prebivalstvu pričajo tudi imena starih družin v Taranju: Frumen, Filip, Ružič, Dravec, Fujs, Družin, Jerman, Sever, Gerlec, Vuk, Bencik, Kološa, Koroša, Kuzma, Horvat, Zavec, Serec, Zadravec, Cipot, Vojkovič, Zelko, Rengel, Lovrenčič, Plečko... Najbolje, da se obiskovalec, ki ga zanima slovensko poreklo te vasi, odpravi do pokopališča in na njih prebira slovenske priimke ali stopi pred cerkev in na spominski plošči prebira imena padlih vojakov v prvi svetovni vojni. Tja sva stopila tudi midva z Dončecom. Prebiralasva zgoraj našete priimke.

Stari so spomrle, mladi več ne vejmo.

Od tam sva se odpravila naprej po vasi. Srečava Elizabeto Cipot. Zgovorna in nasmejana prisluhne dvema tujcema, ki govorita njej poznani, bolj domači jezik. Povedala nama je, da je njen brat, ki je umrl lansko leto, zelo dobro govoril po *vendsko* in se zavedal svojih *vendskih* korenin. Cipotovo pospremiva

do njene sestre Manke, ki je poročena z Martinom Grlecem. Manka je znala bolj malo po naše. Obžalovala je, da se ni v mladih letih naučila. Zdaj je že prepozno. Njen Martin pa dobro govori *vendščino*, tako kot hrvaščino, saj je nedaleč od Taranja nekoč bila kolonija kajkavskih Hrvatov. Trstenjak je v svoji knjigi zapisal: »Slovenci se ne izseljujejo iz Taranja, a tudi nihče se ne naseljuje v Taranju. Slovenci so zase občina, ženijo se oziroma možijo se med seboj.» Prav tako dobro govori njegova mati Katica, rojena Gerenčer. Mati, ki se že bližajo stotki, so sedeli v dnevni sobi in molili rožni venec. Opazil sem, da so ti ljudje v tej vasi pobožni, ker je bila ura po kosilu in vsi so molili. Trstenjak je zapisal: »Le tedaj, največ pozimi in ob nedeljah, kadar so vsi zbrani ob domačem stolu

(mizi), molijo Boga, taranjski Slovenci v svojem materinem jeziku. Molijo, kakor jih je mati učila, katera je jedina učiteljica slovenskega jezika.«

Povedali so mi, da radi romajo v Medžugorje. Ta želja se ni izpolnila Katici, ki je ob najinem vstopu v hišo vsa srečna tujcev vstala in nama podajala blagoslov, govorila modre pobožne besede in nama na čelo risala križe. Tako so verjetno pred 400 leti blagoslavljali v turniški pražupniji. Kako bi pa drugače znali? Moji sogovorniki nikoli niso bili v Sloveniji, tudi njihovi starši ne. Pogovarjali smo se o običajih pri njih in pri nas. Ni bilo kaj razmišljati, da bi ne imeli skupnega v šegah in navadah, še *pozvačina* so ohranili. Z najinim obiskom sva jim oznanila, da so oni Slovenci, da jih

imamo v mislih, molitvah in smo ponosni nanje tam, kjer so nekoč živeli njihovi predniki. »Pa šče kaj prijte tü se,« so naju ponovno z Akošem vabili.

Splačalo se je zapeljati do njih, kajti to so poslednji Slovenci v Taranji, tisti, ki so nekoč zbežali pred Turki.

To je bilo izjemno prijetno druženje s poslednjimi Slovenci, tam daleč na Madžarskem. Dalo mi je misliti, koliko takšnih skupin Slovencev je živeli po Madžarski, vsekakor na območju, ki sega do Blatnega jezera in so se zlile v večinsko madžarsko populacijo. Panonski Slovenci so se pomadžarili, a jezikovno so se ohranili današnji Slovenci ob Muri v soboški škofiji.

Bojan Zadavec

Prvo praznovanje svetovnega dneva čebel v Sloveniji in apiturizem

Evropsko kulturno dediščino 2018 je pomembno zaznamovala (kranjska) čebelica, drobna živalca kot simbol neutrudne marljivosti oziroma delavnosti. Na pobudo Slovenije je bil v OZN sprejet svetovni dan čebel, 20. maj. Tega dne se je rodil pionir in velikan sodobnega čebelarstva Anton Janša (1734-1773), ki je opravil pionirsko delo ne le na slovenskem, temveč tudi v svetovnem merilu. Bil je tudi prvi učitelj na dvorni čebelarški šoli na Dunaju. Pomemben je tudi Peter Pavel Glavar (1721 - 1784), duhovnik, pisec in prevajalec ter ustanovitelj prve čebelarške šole v Komendi.

Prvi dokazi o ukvarjanju s čebelami so na jamskih slikah več kot deset tisoč let p.n. štetjem. V tistem obdobju so ljudje (divje) čebele uničevali, da bi prišli do sladkega medu. Sčasoma so

spoznavali, da so zelo koristne in so jih selili v bližino svojih bivališč ter jim gradili čebelja bivališča (panje), najprej iz blata, tudi glin in drugih materialov (najintenzivnejše ljudstva na področju Mediterana). Čebele so sčasoma »udomačili« in tako so si olajšali odvzem medu brez njihovega ubijanja.

S prihodov Slovanov so čebele naselili v panje – drevesne dupline v gozdovih in to so bili začetki pašnega reda. Približno v 13. stoletju so z uporabo žag začeli izdelovati panje iz žaganega lesa in to so bili pravzaprav začetki panja »kranjčica«. Njegova dimenzija in oblika sta omogočili zlaganje v skladovnice in seveda lažji transport čebeljih družin na pašo. Seveda je bilo v vseh razvojnih fazah še več variacij.

Slovenski narod čebelarjev. Evropsko kulturno dediščino pomembno zaznamuje slovenska kulturna krajina, ki je večplastna in izredno bogata. Med bogastvom naše kulturne krajine je prav gotovo izrednega pomena dediščina čebelarstva. Imamo avtohtono svetovno znano kranjsko marljivo čebelico sivko, kar je izključna zasluga slovenskih čebelarjev. Danes čebelarji v Sloveniji več kot 11 tisoč čebelarjev, ki skrbi za več kot 13 tisoč čebeljakov in več kot 180 tisoč panjev (čebeljih družin). IČe upoštevamo, da

je v vsaki čebelji družini približno 50 tisoč čebel, potem je na slovenskem področju 9 tisoč milijonov čebelic.

V občini Beltinci je 34 čebelarjev. Največji čebelar vzorno skrbi za svojih 700 čebeljih družin. Občinsko čebelarstvo društvo, ki ga vodi tudi širše priznani strokovnjak čebelarstva, vzorno skrbi za prijeten čebelarški dom.

In kaj je APITURIZEM? Turizem smo ljudje! Apiturizem je tam, kjer so čebelice v službi človeka in človek v službi čebelic. Tam, kjer človek spozna in uporablja čebelje in čebelarstvo raznovrstne pridelke in izdelke za krepitev telesnega in mentalnega zdravja kot apiterapije. Za apiturizem je potrebna koordinirana aktivnost organizatorja in izvajalca. Evidentiranim turistom, ki jih beleži občinski ZTK, bi bilo potrebno predstaviti in ponuditi tudi apiturizem. Nedvomno bi veliko turističnih migrantov takšno ponudbo sprejelo.

Janko Bezjak

VIR: Določene navedbe v sestavku so povzete po internetni vsebini Čebelarstvo

Mili glas violine je zadnjič zapel naši Katici

»Nikoli ne bomo več peli,
kakor smo peli skupaj,
nikoli več tako veselili,
kakor smo se veselili skupaj!«
T. Kuntner

V soboto, 26. 5. 2018, smo se poslovili od Katice Mlinarič, žene, mame, babice, prababice in dolgoletne članice ljudskih pevk iz Lipovcev.

Nekje med spomini na preteklost in načrti za prihodnost se je ustavil tvoj korak. Sedanosti nisi preživela, pa čeprav smo imele pevke in tvoji najdražji domači s teboj še veliko načrtov. A življenje je načrtovano obrnilo drugače in njegove volje nam ni dano spreminjati. Zaspala si večni sen. Bila si med prvimi, ko je nastala naša pevska skupina in v njej delovala vse do konca, le z daljšo odsotnostjo, ko si imela majhne otročičke in jih vzgajala. Leta 1996 si se vrnila in bila z nami vse do konca. Bila si z nami še na našem visokem jubileju, 55. letnici delovanja, in tudi letos si sodelovala na nekaterih nastopih.

Vse dobro in slabo si delila z nami. Ne bom naštevala naših uspehov, saj nas dobro poznajo v okolici in širše. Ti, draga Katica, si bila vedno velik optimist. Rade smo te poslušale in tudi ubogale. Bila si odkritosrčna, prijazna in le malokdaj slabe volje. Meni si bila v veliko pomoč, ko je bilo treba kaj večjega organizirati. Hvala ti.

Pevke smo bile zadnja dva meseca zelo zaskrbljene in žalostne, ko te ni bilo na vaje. Tvoj sedež je vse pogosteje ostajal prazen. Ko sem te poklicala, si dejala: "Saj pridem, da malo potračamo." Res je, da brez tega "tračanja" skoraj nobena vaja ni minila. Pogovarjale smo se tudi o tvoji bolezni. Sama si imela, pa tudi me, pevke, veliko upanja o uspešnem zdravljenju, saj si se z boleznijo borila več let. A žal, draga Katica, si kljub izredni pomoči tvojih domačih, prijateljev in zdravnikov izgubila ta zadnji boj.

Vse je šlo tako hitro, da nismo mogli verjeti, da se je stanje poslabšalo. Najin zadnji telefonski pogovor iz mariborske bolnišnice ni bil dober. Dejala si: »Vera, zelo je slabo, samo poslušaj, kmalu bo zapel vaški zvon.« Tega nisem pričakovala, saj Katica ni veliko jamrala. Potrpežljivo je prenašala bolezen. Izrazila je še skrb: "Joj, kaj bo zdaj s Tašekom (tudi njen mož je bolan in v bolnišnici)? Presunljivo se je res pet dni po najinem pogovoru, 22. 5. 2018, oglasil vaški zvon in naznanil, da je prenehalo biti plemenito srce naše Katice Mlinarič.

Prehitro je minilo življenje s teboj. Kot drobni biseri so nanizani spomini na skupno prehojeno pot in uspehe, ki smo jih skupaj dosegle. V srcih pevk domujejo utrinki najlepših trenutkov s tabo in prav ti so zaznamovali naše iskreno prijateljstvo. Spominjale se te bomo kot dobre, prijazne prijateljice, ki je z dobro voljo zmogla prav vse. Neizmerno hvaležne in ponosne smo, da je Katica zapustila globoko sled, ne samo kot pevka, ampak tudi kot dobra vaščanka Lipovcev. Bila je članica turističnega in kulturno umetniškega društva in vedno pripravljena za akcijo. Na njeni domačiji smo veliko let v turistične namene člani TD složno pripravljali prekmurske specialitete. Poskusili so jih širom Slovenije. Dolga leta je sodelovala na vseh prireditvah v KS in društvih, nič ji ni bilo težko. Hvala ti, Katica, za vse.

Pravijo, da kadar ugasne mama, ugasne eno sonce, a se na nebu prižge nova svetla zvezda, ki sije v vsej svoji moči in neizmerni toplini. Sonce tvojega življenja je zašlo, draga Katica, žal se ne povrne, a tvoja zvezdica nam bo svetila še naprej. Pevke bomo pogrešale tvoj žametni glas. Koliko pesmi je odpel? Kdo bi vedel? Bilo jih je veliko.

Sočustvujemo s tvojimi domačimi in prijatelji. Pogrešamo te. Naj svetloba sije in osuši solze in večna toplina tvojega srca potolaži naša srca.

Tvojemu življenjskemu sopotniku želimo čim manj trpljenja, saj te ni mogel pospremiti na zadnji poti, kajti bolezen mu tega ni dopustila. Pevke smo izpolnile tvojo željo, da zapojemo Tašekovo pesem Vsi so venci vejli. Ob spremljavi Ane Vegič z violino in nas pevk je izzvenela s posebno milino in če bi Tašekova suza spadnula na kamen, bi se zagotovo razklau.

Zbogom, draga Katica, kjerkoli že si. Naj te angel ponese na krilih tja, kjer ni žalosti in bolečine, kjer domuje le prelestna tišina, mir in spokojnost.

Draga Katica, tvojega pogreba se je udeležilo veliko ljudi; moški pevski zbor ti je prav tako ubrano zapel lepi pesmi. Vsi ti želimo miren počitek in naj ti bo lahka zemljica domača.

Ne bomo tožili, ker si odšla.
Hvaležni bomo, ker si bila!

Vera Bezjak
vodja ljudskih pevk

Prosim skledo bolne hrane

Učenci naše čudežne šole smo vedri, nagajivi, cmeravi in spoštljivi. Da, zato nismo ne presuhi ne debeli, vedno dobri in veseli.

Seveda bi vsi šolarčki radi hodili k nam. Zato vam kraja in imena ne izdam. Na robu gozdička, malo v senci, malo sončka, v bližini je potoček, poleti kopališče, pozimi drsališče. To je naš raj. In meni je ime Maj. Hodim v četrti razred.

Že v sredo nam je razredničarka povedala: »Ja, dragi moji, v petek bo »dan zdrave hrane!«

»In kaj bomo jedli?« sem jaz, jezičneš, hotel odkriti.

Učiteljica je resno odgovarjala: »Vaši hrbti ne bodo otovorjeni, torej brez vseh navlak na hrbtu in v rokah. Vsa

zdrava jedača vas pričaka v šoli, na vrtu, malo na češnji. Najprej bomo nabrali za eno vedro na dvorišču in še malo čez. Nato se bomo nahranili – zdravo, obilno in nato še kaj zapeli, preden se bomo razbežali!«

In pester jedilnik: Ugriznem v debelo rdeče jabolko (lansko in odmrznjeno), košček črnega kruha – malo trši, zdravo za zobe in prebavo!

Kratek sprehod ob potoku. Imenitno! Tam ob drevesu leži staro avtomobilsko kolo. Zajaham ga. Že zadovoljno plovem po »moji široki cesti«. Nevoščljivci bi mi privoščili potop. Ah, ne, saj jim bom odstopil. Meni je dovolj mokrote v čevljih in mahanja po zraku.

Zopet se zberemo.

Kosilo, zdrava prehrana: kuhano belo

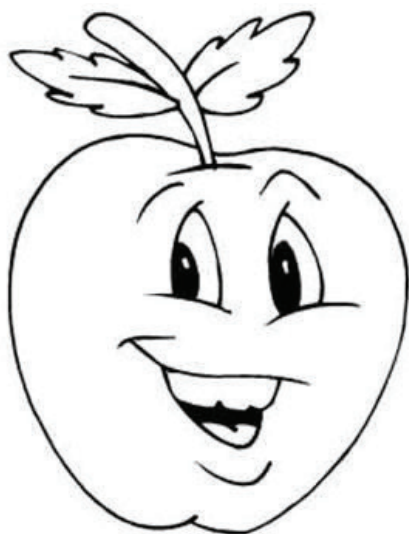
zelje, okrašeno z rdečim in košček kruha. Izdatno nemastno kosilo zahteva poobedek. Vsak dobi tri slane kekse.

Naša razredničarka čaka, tudi drugi učitelji so naši vzorniki in vedno za nami ali pred nami.

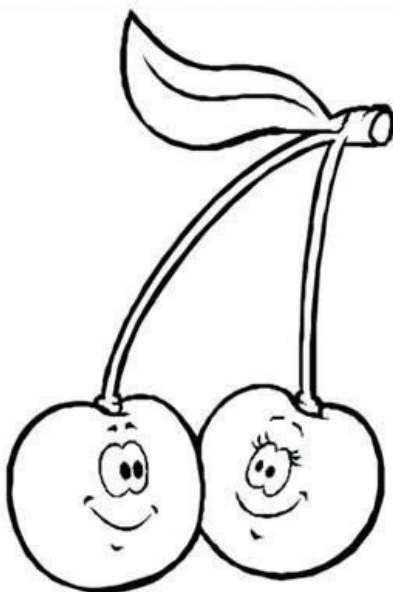
Za poslastico je ravnateljeva češnja – pol zelene in že malo rdeče so. Dovolil, celo vabil nas je, naj se posladkamo.

Vse teče po načrtu. Le za petje nam je zmanjkalo moči. Vesela šola, zdrava prehrana, ki jamči za lepo postavo, malce belo bled obrazek, kiselkast nasmešek in glasen stavek še daleč pred domačim pragom: »Mama, prosim malo bolne hrane!«

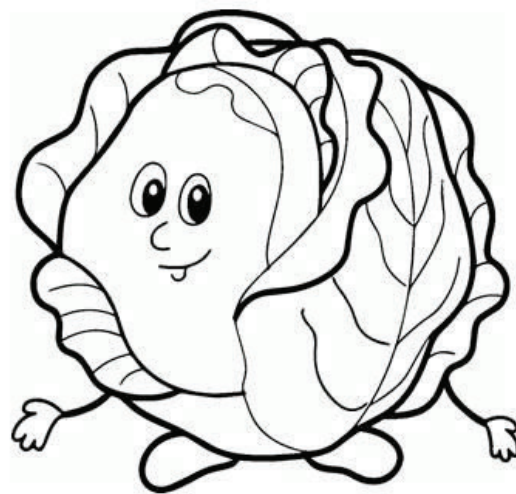
Karolina Kolmanič

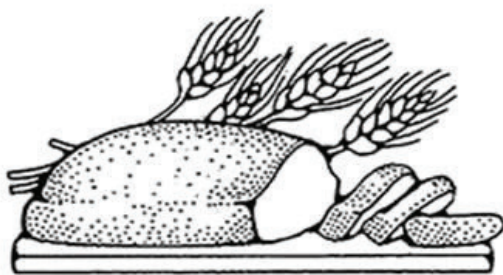
J _ _ _ O

Č _ _ _ E

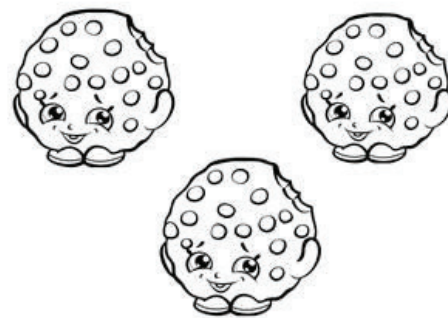
Z _ _ _ E

K _ _ H

Otroci!

Dopolnite in pobarvajte!

K _ _ S

Program 48. Mednarodnega folklornega festivala Beltinci 19. – 22. julij 2018

ČETRTEK, 19. JULIJA 2018

Poročna dvorana v beltinskem gradu ob 19. uri:

Odprižje razstave Ob 80-letnici folklorne v Beltincih

Grajsko dvorišče ob 20. uri:

- mali folklorniki Vrtca Beltinci
- mlajša FS OŠ Beltinci
- Veseli Marki OŠ Beltinci
- FS KUD Beltinci
- FS KD Marko
- FS Zveze Slovencev na Madžarskem Gornji Senik – Porabje
- Marko Banda in Jan Nikolaj Sobjak

PETEK, 20. JULIJA 2018

Glavni oder ob 20. uri:

Večer tuje folklorne

- FS RKUD PROLETER Sarajevo, BIH
- GRUP DE DANSES TRADICIONALS L'ARENILLA BORRIANA Valencia, Španija

SOBOTA, 21. JULIJA 2018

Grajski park ob 16. uri:

- Prikaz ljudskih običajev in kulinarike vasi občine Beltinci

Glavni oder ob 20. uri:

Etno večer – Večer tamburaške glasbe

- Tamburaška skupina KUD Beltinci
- Tamburaška skupina FS Dragatuš
- Tamburaška skupina KUD ČIČE Novo Čiče, Hrvaška
- Müva

NEDELJA, 22. JULIJA 2018

Svečana povorka nastopajočih skupin na prireditveni prostor ob 15.30 uri

Glavni oder ob 20. uri:

- LE PLESAT ME PELJI 2018 – 1. del državnega srečanja odraslih folklornih skupin.
- V revialnem delu bodo nastopili:
- FS KUD Sv. Juraj Draganić, Hrvaška
- FS RKUD PROLETER Sarajevo, BIH

